

EGRI *FEHÉR/FEKETE* 1995. Húsvét

a Ciszterci Diákszövetség Egri Osztályának hírei

A Közgyűlésről

Szövetségünk ezévi rendes V. közgyűlését 1995. március 11-én tartotta a Gimnázium disztermében. (Ezt a régi II.emeleti rajzteremből alakították ki.)

A közgyűlésen **78** diaktársunk mellett megjelent dr. Kerekes Károly zirci apátúr, Keszthelyi Ferenc Jeromos OCist, váci megyéspüspök, valamint dr. Bánhidya Ferenc a MCDSZ elnöke és dr. Ringelmann György Eger város polgármestere. Itt voltak az MCDSZ elnökségének Egerben ülésező tagjai is.

A közgyűlést **dr. Kovács Endre** Gergely egri segédpüspök OCist, az Egri Osztály elnöke vezette.

Részletek Dr. Száva József ügyvezető elnök beszámolójából

Az osztály vezetősége havonta tartotta megbeszéléseit Mozsgai Tádé házfőnök atya elnökletével a rendházi lakásában, ott nem csekély felfordulást okozva, mert esetenként 10-14-en is megjelentünk.

Kapcsolatunk az iskolával

A májusi vezetőségi megbeszélésen az iskola akkor még megbízott, azóta Apát úr és az önkormányzat által is kinevezett igazgatója – Lévai Zsolt igazgató úr – ismertette a gimnázium működtetésére vonatkozó elgondolásait. A gimnázium életének szinte minden aspektusára kiterjedt az eszmecsere (épületállag, tantestület, beiskolázás, finanszírozás, tanszerellátás, oktatási rendszerfejlesztés stb.).

Meghatároztuk azokat a területeket is ahol diákszövetségünk szervezési és anyagi támogatást tud adni (diáktoborzás, tanártoborzás, pályázat-kiírás, szakkörök részére eszközvásárlás, térkép-beszerzés).

Így került sor térképek, magnetofonok vásárlására a gimnázium igényei alapján, mintegy 110 ezer Ft értékben.

A szellemi támogatás jelenleg elsősorban a két ciszterci atya hitoktatói és lelki vezetői tevékenységén keresztül, továbbá a diákszövetségünkbe is bekapcsolódott tanárok közre-működésével valósul meg. Voltak ugyan tervek és óvatos kísérletek a szülői értekezletekbe és az osztályfőnöki órákba való bekapcsolódásra, de ezt az elmúlt év során nem tudtuk gyakorlattá tenni.

Megfelelően képviseltettük magunkat a gimnázium rendezvényein: az évvárón és az évnnyitón. A Veni Sanctén öröm volt látni, hogy a gimnázium 24 osztálya közül a már 14 ciszterci beiskolázású osztályaink tanulói mily szép számmal töltötték meg templomunkat. Bízunk Tádé atyának a szentbeszédében kifejtett gondolata teljességében: ez a 14 osztály már magával ragadja lelkiekben a többi tízet is.

A diákok szellemi fejlődésének serkentésére a már 1984 óta működő Pataki Vidor alapítvány mellett, a gimnázium igazgatóságával egyet-értésben 2 új témát tűztük ki, ezekhez megfelelő díjakat biztosítva: "Ciszterci tanárok szerepe Eger kulturális életében" és "Ciszterci cserkészek szerepe az egri ifjúság életében".

Egyéb kérdések

Egri *FEHÉR/FEKETE* — 1994. évben 4 alkalommal készült. Megfontolandó, hogy az egyre nívósabb és terjedelmében is növekvő kis újság most már ne a pécsi mellékleteként, hanem önállóan és olyan példányszámban jelenjék meg, hogy minden tagtársunknak jusson szervezett formában.

Szövetségünk részt vett a múlt év novemberében Rajeczky Benjamin ciszterci zenetudós gimnáziumi emléktáblájának avatásán, ahol Eger egyházi és polgári nobilitásai is megjelentek. Lévai Zsolt gimnáziumi igazgató úr bevezetője után Apátúr és Andrásfalvi Bertalan volt kultuszminiszter úr megemlékező előadásai emelték az ünnepség színvonalát.

A tagszervező munkát helyben Wolsky Agenor, a pestiek körében pedig Oláh Gyula végezte. Így volt elérhető, hogy az egyre gyakoribb halálesetek ellenére sem csökkent a létszámunk, és a tavalyi 210 fővel szemben jelenleg már 220-ra emelkedett. Remélhető, hogy az EÖBT ciszterci tagozatában levő volt diáktársak közül egyre többen látják be a ciszterci diákság egységesülésének szükségességét. Mi a közgyűlési meghívót minden EÖBT tagnak is megküldtük.

A decemberi önkormányzati választások eredményei alapján számíthatunk arra, hogy a városi képviselő-testület jövőben is lojális lesz hozzánk. Kérjük dr. Molnár Miklós és dr. Renn Oszkár tagtársainkat, hogy a képviselő-testület tagjaiként a többieket megfelelően tájékoztatva, az ügyünket magukévá tevéssel együttműködve segítsenek céljaink megvalósításában.

Osztályunk Budapesten lakó tagjai Oláh Gyula tagtársunk szervezésében negyedévenként tartanak összejöveteleket. Ezekre a budai 433sz. Szent Bernát ciszterci cserkészcsapat otthonában nyílt lehetőség, melyért dr. Nemes Zoltán csapat-parancsnoknak, Szövetségünk titkárának mondunk köszönetet.

A pesti tapasztalatok alapján meggondolandó, hogy a klubdelutánokat Egerben is meghonosítsuk. Erre a célra rendelkezésünkre állnak az érseki udvarban levő helyiségek.

Rendszeresen részt vettünk a MCDSZ országos elnökségének negyedévenkénti megbeszélésein. Ezeket az egyes ciszterci gimnáziumok székhelyén, júniusban Pécsen, októberben Székesfehérvárott, ma pedig itt Egerben tartjuk.

Osztályunk képviseltette magát a Ciszterci Rend ünnepi rendezvényein: a 1994. július 17-i zirci ciszterci papszentelésen, melyet osztályunk elnöke végzett, valamint ugyancsak Zircen, az augusztus 18-i koncelebrációs aranymisén és fogadalom meg-újításon. Ezen a ünnepségen gyakorlatilag jelen volt az egész magyarországi ciszterci család.

Kegyelettel vettünk részt – sajnos évről évre gyakrabban – elhunyt iskolatársaink végtisztességén is abban a reményben, hogy munkánk és példánk nyomán lassan felnövekszik egy új, ciszterci szellemiségű nemzedék, akik majd minket is elkísérnek utolsó utunkon, hirdelve azt a meggyőződést is: "non omnis moriar!"

Dr. Kerekes Károly zirci apátúr a Rendről

Részletek a Közgyűlésen elhangzott beszédéből

Magyarországon 853 évvel az itteni letelepedésünk után a zirci apátságnak 45 felszentelt papi tagja van. Ebből 2 atyánk a püspöki rendben: Keszthelyi Jeromos Ferenc és Kovács Gergely Endre; generális apátunk Rómában: Zakar Polikárp Ferenc, és van egy zirci apát. Így marad 41 szolgálattevő, valamint egy ünnepélyes fogadalmas, nem felszentelt pap.

Zircen négy növendékünk van, aki a cursus philosophicust – ez a noviciátus és az első két év – a budai rendházunkban pedig 4 növendék, aki a cursus teologicust végzi.

Egy novicius – ez bizony "vékonyka termés" – mondhatnánk. Ennek a hátteréről: Tavaly szépen előkészítettünk már 5 jó reménységű fiatalat a noviciátus felé vezető úton, hogy majd augusztus végén beöltöznék. De jött a "májusi fagy"..., s akkor – a fiatalok közül ugyan egy sem ingott meg – a szüleik magukban érezve az 50 esztendő minden rémségét, azt mondták, hogy ilyen korban örültség ilyet vállalni...

Ma már ez a riadalom elmúlóban és az idén 6 jelentkezőre számítunk.

Zircen az elmúlt év december 31-én vettük át az ún. kiskvadrumot, mely az eredeti apátság épülete volt. Itt 21 kis cellát alakítottak ki – ez zuhanyozóval ellátott kis szoba – ezen kívül 10 "összkomfortos" szobát, külön társalgót az atyáknak, külön a növendékeknek. Készül egy közös ebédlő, valamint egy apáti "lakosztály" – 3 szoba: egy dolgozó-, egy háló- és egy fogadószoba. Ehhez voltak anyagi tartalékaink.

Most következik a zirci bazilika renoválása, mely számításaink szerint 10 évig tart. (Ennek tervezett költsége mintegy 2,5 millió német márka.). "A zirci apátság jövőjéért" alapítványon keresztül nyújthat a diákszövetség támogatást e munkához.

A Diákszövetségnek az V. közgyűlésen megválasztott tisztségviselői

örökös társelnök:	Keszthelyi Ferenc Jeromos OCist, váci megyéspüspök
a CDEO elnöke:	dr. Kovács Endre Gergely OCist, egri segédpüspök
alelnökök:	Mozsgai Tádé OCist, egri házfőnök, □ dr. Ringelhann Béla ny. egyetemi tanár és □ dr. Kerekes Lajos ny. bírósági elnök, az EÖBT elnöke; □
ügyvezető elnök:	dr. Száva József, □
titkár:	dr. Suba János, □
jegyző:	Bartha István, □
gazdasági-pénzügyi vezető:	Tóth Kamill, □
Felügyelő Bizottság elnöke:	dr. Kovács Jenő,
FB tagok:	dr. Hibay György, Oláh Gyula,
cserkészösszekötő:	v. Miskey Kálmán

Az Alapítvány és a Diákszövetség pénzügyei

Szelényi János beszámolója alapján

1. Az Egri Ciszterci Rendház és Gimnázium újraindítása alapítvány

Nyitó állomány 1994.jan.1-jén	417 832Ft		
Bevételek: □	□	Kiadások: □	□
-Befizetések 1994-ban □	55 000Ft □	-Telefon szerelés a Rendházba □	119 875Ft □
-Kamatbevétel □	48 834Ft □	-Rádió-magnó a Gimnáziumnak	22 490Ft □
Összesen □	<u>103 834Ft □</u>	-Könyvkötés a Gimnáziumnak	3 000Ft □
□	□	-Banköltség □	412Ft □
□	□	Összesen □	<u>145 777Ft □</u>
Záró állomány 1994.dec.31-én: □	375 889Ft □	□	□

2. Diákszövetség

Nyitó állomány 1994. jan.1-jén	45 108Ft		
Bevételek □	□	Kiadások □	□
-Tagdíjbefizetések □	58 750Ft □	-MCDSZ tagdíjhozjárulás □	6 450Ft □
-Kamatbevétel □	745Ft □	-- Cserkészcsapat támogatása □	10 200Ft □
-Egyéb befizetés □	6 050Ft □	-Egyéb alapítvány támogatás	3 000Ft □
Összesen □	<u>65 545Ft □</u>	-Banköltség □	4 879Ft □
□	□	-Ügyvitel (bélyegző, nyomt., írószer)	3 645Ft □
□	□	-Koszorú □	3 598Ft □
□	□	-Postaköltség □	7 384Ft □
□	□	-F/F újság □	12 500Ft □
□	□	Összesen □	<u>51 656Ft □</u>
Záró állomány 1994.dec.31-én □	58 997Ft □	□	□

Miskey Kálmán, a Diákszövetség cserkészösszekötőjének az V. közgyűlésen elhangzott beszámolójából:

A 213.sz. Koháry István cserkészcsapatnak 38 tagja van, ebből öreg cserkész 14. A múlt évben július 4-től 11-ig Csák György csapatparancsnok helyettes vezetésével táboroztak Bükkszentkereszten.

Bervában ismét van cserkész tábor – ahogy azt 1945 előtt is volt. A tábor területe Száva József öregcserkész jóvoltából 5 holddal bővült. A jelenleg folyó átírások befejezése után a Bornemisszákkal köt csapatunk megállapodást a közös használatról. Így lehetőség lesz a csapatunknak is ide gyakrabban kirándulni és kiképzéseket – őrsvezetői tábort – szervezni.

Az elkövetkező időben szeretnék megírni a 213 sz. cserkészcsapat történetét. Ennek külön fejezete lesz a csapatzászló története.

Kárpátaljai portya

1994. augusztus 9-től 13-ig Kárpátalján portyáztunk a parancsnokunkkal. Érseki papír segítségével sikeresen átléptük a határt Tiszabecsnél. Egy csomó hittankönyvet is vittünk cserkészfeladatként, melyeket Nagyszőlősen a ferences atyáknak adtunk át. Técsőn volt a szálláshelyünk, az egyik ciszterci diák, Szuhay Viktor szüleinél, akik igen nagy szeretettel fogadtak bennünket, s igen sokat segítettek céljaink megvalósításában. Fő célunk a técsői cserkészparancsnokkal, Ráss Tiborral való kapcsolatfelvétel volt, hogy testvéri kapcsolat alakulhasson ki a két csapat között. A nyáron szeretnénk Kárpátalján táborozni, s ezt igyekeztünk előkészíteni, szervezni.

Pár napi tartózkodásunk alatt megnéztük a huszti katolikus templomot, mely a XVIII. században épült barokk stílusban. Jó volt elbeszélgetni egy pár magyar emberrel is. Sikerült a várat is megnéznünk. Első írásos említése 1353-ból való. 1703-1711 között II. Rákóczi Ferenc többször megfordult itt, s rendi gyűlést is tartott. Estére érkezünk Técsőre. Innen másnap kirándultunk a 2061 m. magas Hoverlára. Útközben közelről megnéztük a Tisza mellett fekvő határkerítést is, ahol négy cserkésztől készülhetett fénykép. Ez évekkel ezelőtt elképzelhetetlen volt. Megálltunk Európa geometriai közepénél, majd északra fordulva Rahón néztünk körül. Rahó kb. 16 000 lakosú város. A helyi plebánus segítségével itt is megtekintettük a katolikus templomot, és tovább igyekeztünk Körösmező felé. Kis kitérővel a Tatár-hágót is megcsodáltuk, itt van Kárpátalja határa. Ezután autóval egy alig használható földúton a Hoverla közelében levő turistaházba mentünk.

Innen – 800 méteres szintről – 12 km-es gyaloglás után értük el a Hoverlát. A csúcson, 1800 méter

magasságban, egy izgalmas éjszakát töltöttünk el a sátrunkban, melyet a szél igen-igen emelgetett. Reggel nagyon friss volt a levegő, ezért gyorsan egy kis tüzet raktunk, és mellette reggelizni tudtunk. Hamarosan felértünk a csúcra, ahol igen szép panoráma fogadott bennünket. Kicsit jó volt megpihenni, a nap melegítő sugarait élvezni. Csábitó csúcson láttunk innen – a Petroszt, mely 2020 méter magas. Vissza kellett indulnunk, hiszen Ráss Tibor útikalauzunk nagyon figyelte óráját, s igen jó tempót diktált. Hazafelé egy-két savanyúvízforrásnál megálltunk, hogy szomjunkat csillapítsuk. Másnap a Tiszát úsztuk át Técsőnél, s egy kis pihenőt tartottunk a nagy túra után.

Utolsó előtti nap Técsőn néztünk szét. A város kb. 9300 lakosú. Első okleveles említése 1219-ből szár-mazik. Hollósy Simon (1857-1918) – a XIX századi naturalizmus és realizmus egyik kiváló képviselője – 1904-1918 között Técsőn művésztelpepet hozott lét-re. Megnéztük a róla elnevezett magyar iskolát, a szobrát és a városban levő Kosuth szobrot is. A mai városban kb. 4000 magyar él. Az itt működő Holóssy Simon Művelődési Kör a hagyományok őrzését, s a magyarságtudat ébren tartását segíti. Betértünk néhány boltba is, ahol igen megtetszett a pénztárosnők "számológép"-automatája...

Este nyársalással fejeztük be portyánkat, s másnap korán reggel indultunk haza Egerbe. Igen tartalmas, tanulságos volt számunkra az ott töltött négy nap. Szívünkbe zártuk az ottani magyarság sorsát, s igyekszünk a testvéri kapcsolatot tovább szélesíteni.

(Antal Imre és Csák Péter őrsvezetők)

A "Lénárt János" országos természetjáró versenyen elért helyezések

Felnőtt kategóriában

(12 csapatból)

1. Csák Mária
Halász Barnabás
Varga János
Csák György

Ifjúsági kategóriában:

(14 csapatból)

3. Papp Anikó
Pap Péter
Pásztor András
4. Csák Péter
Tömösvári Emese
Mihailov Ferenc
Mihailov Beáta

(Csák György parancsnokhelyettes)

Tanárainkról

E rovatban folyamatosan közlünk írásokat tanáraink életútjáról.

Rássy Paulin Gyula

Személye összekapcsol bennünket, a ma még élő egri ciszterci diákokat, hiszen szinte mindnyájan tanítványai voltunk. Egerben 28 éven keresztül tanított.

Budapesten 1883. augusztus 4-én született. A "Pannonhalmi Szent-Benedekrendiek" vezetése alatt álló pápai al-gimnáziumba 1893-ban iratkozott be, ahol a gimnázium alsó négy osztályát végezte el, az V. osztályt pedig 1998/99-ben a dunántúli ref. egyházkerület pápai főgimnáziumában. A novíciátusba gimnázium a VI. osztályának – *nem tudtuk kideríteni, hogy ezt hol végezte* – befejezése után lépett 1900 augusztus 29-én. A Zircen töltött 1 évi novíciátus után, mint oblátus a gimnázium VII. és VIII. osztályát az Egri Kath. Főgimnáziumban végezte. Itt érettségizett 1903-ban

A teológiai- és a tanári képzéséhez szükséges tanulmányait, – az akkori rendszer szerint párhuzamosan - Budapesten a Pázmány Péter Tudományegyetemen és a Bernardinumban működő Hittudományi Főiskolán végezte 1903/04 tanévtől kezdve négy éven keresztül.

Tanári képzését 1907-ben szerzett mennyiségtan- és természettanból. Örök fogadalmat 1907. június 23-án tett. Pappá szentelték 1907. június 27-én.

A tanári pályát 1907/08-ban kezdte Székesfehérvárott, ahol 2 évig tanított. Zircen 1909/10-ben segéd számvevő, majd 1910-től 1912-ig segédlelkész Hercegfalván. Ismét tanít 1912/13 tanévtől, a pécsi ciszterci gimnáziumban. Mennyiségtan és természettan mellett az "egyházi- és világi műének" tanára, emellett a pécsi róm. kath. felsőbb leányiskolában természettan tanít.

Az I világháborúban 1915-től 1918-ig táborigazgató. Az évkönyvekben olvashattuk a háborúban kapott kitüntetéseiről Így birtokosa lett "a kardokkal díszített FERENC JÓZSEF LOVAGKERESZT"-jének –*ez már akkor jogszerű volt a "vitéz" előnévre*–, a II. oszt. lelkészi érdemkereszt"-nek, a "Károly Csapatkereszt"-nek s a "Vöröskereszt Egylet II. oszt. hadiékítményes díszjelvény"-ének.

A háború után 1919-1920-ban Zircen házigazgató.

Egerbe 1920/21 tanévben kerül, ahol 1948-ig, a gimnázium államosításáig tanít. A mennyiségtan és természettan mellett az énekkar és a fúvós zenekar vezetője. Mindkét esetben számos nyilvános szereplésben volt része vezényletével az iskola hajdani tagjainak. Az "énekesek" közül ki ne emlékezne arra, mikor advent-táján az "Eja vos pastorculi" nagy karton-kottáját a mögötte levő magas pulpitusra helyezte, s amelyet vele együtt, vezényletével oly vidáman énekeltünk – nemzedékeken keresztül.

Ő volt az osztályfőnöke az államosítás előtt 1948-ban érettségizett utolsó osztálynak!

Egyéniségét örökké emlékezetessé tette rendkívüli humora, melyet mindig a legjobb és arra alkalmas időben mély hangján előadott. Személyét ezért mindenki szívébe zárta. Az aranykeretes csipetős szemüvege (a cvikker!) a felettetés "szigorú" szimbóluma volt. Mindenek előtt azt hívta ki a táblához, akit "izgulni" látott szemüvege felett. Az órán "beszekundázottak" akár a következő órán javíthattak rossz jegyeiken. Itt is volt kivétel. Értetlenségét csak a nemkészülést tudta fokozni. Ekkor mondta "sztentori" hangon: "El lehet menni, elégtelen." Ilyen esetben nyomatékot is adott keménységének és napok múltak el a tanuló újbóli megmértetésének.

Humánuma is egyedülálló volt. Mindig tudott kihozni annyit a gyengékből, hogy évvégén tantárgyaiból nem buktatott.

Sajnos 1950-ben neki is el kellett hagynia a rendházat. Még négy éven keresztül élt Egerben, és itt halt meg 1954. augusztus 6-án. A "Hatvani"-temetőben temették el a Ciszterciak sirboltjában.

(v. Mátray Dezső-Oláh Gyula)

A legközelebbi számainkban szeretnénk **Baghy Osvát** és **Varga Bennó** tanárainkról írni. Kérünk mindenkit, aki ebben segíteni tud, írja meg. Minden adat érdekes, főleg a családi körülményeiről és a szétszórás utáni életükről szólóak. (Cím az újság végén)

Érettségi találkozót terveznek 1995-ben:

- a **60** éve végzetek, június 23-án — szervező Keller Gyula (Bp.);
- a **55** éve végzetek, május 20-án — szervező: Konkoly Thege Miklós (Eger) és Kertay Zoltán (Bp.);
- az **50** éve végzetek, június 3-án — szervező: v. MiskeyKálmán (Eger);
- az **51** éve végzetek, június 10-én — szervező: Wolsky Agenor (Eger).

kis hírek...

"Az Egri Ciszterci Rendház és Gimnázium újraindítása" alapítványra 1994-ben a következő befizetések voltak: Korpás Ferenc (Budapest) 5 000 Ft, Tóth Péter (Budapest) 8 000 Ft, dr. Suba János (Eger) 1 000 Ft, dr. Habis György (Eger) 1 000 Ft, dr. Tóth Sándor (Gödöllő) 10 000 Ft, dr. Haynal Endre (Budapest) 30 000 Ft.

A Gárdonyi Géza Gimnáziumban az 1995/96 tanévben induló 5. osztályba 166 új tanulót vettek fel. Így a jövő tanévtől a gimnázium 24. osztályából már 20 "ciszterci" osztály lesz.

Március 20-án volt a Budapesten lakó egri ciszterci öregdiákok első negyedévi klubdelutánja. 18-an jöttünk össze. A találkozón részt vett dr. Kerekes Károly zirci apátúr és dr. Kovács Endre Gergely egri segédpüspök, a diákszövetség elnöke. A közgyűlésről dr. Száva József számolt be. Az Apátúr a Rendről feltett kérdésekre válaszolt. — A legközelebbi összejövetelt június 19-re tervezzük.

Dr. Száva József ügyvezető elnök javaslatára Diákszövetség vezetősége az április 3-i ülésén úgy határozott, hogy ezen túl az Egri *FEHÉR/FEKETE*-t minden tagjának megküldi.

1994 évben a 214 fős tagságból csak 110-en fizettek tagdíjat!

Az Új Ember-ben olvastuk, hogy a már ismét egyházi vezetés alatt álló Egri Érseki Szent József Kollégium – a mi időnkben "Internátus" – találkozót szervez az egykori foglárlisták számára. Kéri, hogy telefonon vagy levélben jelentkezzenek, akik 1949 előtt voltak az intézet növendékei. Az igazgató címe: Juhász Ferenc, 3300 Eger, Foglár u. 1. – Telefon: (36) 310 572.

Talán van, akik ismerik Urbán Vilmos Gusztáv diáktársunk által 12 kötetben összeállított és részben általa írt **Enchiridion Cisterciense** című gyűjteményt. E kötetek a ciszterci vonatkozású írásokat fénymásolatban összegyűjtve tartalmazzák. Sajnos Guszti halálával a munka megszakadt. A mi Osztályunk is kapott e kézikönyvekből, de a kölcsönzések során nyomuk veszett. Aki tud valamit ezekről, értesítse a vezetőséget. Elsősorban a gimnáziumban tanuló és a ciszterci múlt iránt érdeklődő diákok számára lenne szükséges.

Az V. Közgyűlés a Szövetségünk alelnökévé választotta dr. Kerekes Lajost az Egri Öregdiákok Baráti Társaságának elnökét.

Az utóbbi félévben sokan jelentkeztek a Ciszterci Diákszövetségbe akiket, mint az 1988-ban alakult EÖBT ciszterci tagozatának tagjait kerestünk meg.

Az új tagok:

dr. Békés Sándor ('40–Ajak), Bodnár László ('40–Miskolc), Chikán János ('38–Budapest), dr. Csank István ('43–Eger), Elek Ernő (Eger), Farkas Lajos ('33–Dunaújváros), Gonda Imre (Eger), Gulácsi Pál ('37–Ibrány), Győri János ('41–Jászkisér), Hajnal Endre dr ('41–Budapest), Hetényi Adorján ('35–Besenyszög), dr. Kállay György ('33–Budapest), Kislégi Nagy László ('29–Sirok), dr. Komáromy József ('37–Budapest), Kormos Gyula ('35–Miskolc), dr. Lengyel Endre ('40–Budapest), dr. Magassy Zoltán ('48–Budapest), Németh György ('48–Piliscsaba), Schärer Andor ('37–Mátradereske), dr. Simon József (Eger), Szkladányi József ('43–Budapest), dr. Takács József, ('36–Budapest), Tálás Gyula ('40–Törökbálint), Tajthy László ('48–Erdőtelek) dr. Törő Béla ('46–Miskolc), Veress Tibor ('46–Budapest), Wolsky László ('42–Budapest), Zárai György ('39–Budapest).

HALOTTAINK

A Ciszterci Diákszövetség Egri Osztálya elhunyt tagjai:

Purszki Zoltán (1935), **dr. Bellér Béla** (1937), **Péteri István** (1943)

Sok diáktársunk haláláról utólag értesültünk:

Doros Endre (1932), **Gyöngyösi Lajos** (1946), **Kenéz György** (1940), **Kozma Sándor** (1945), **Miterli György** (1949).

Requiescant in pace!

Ha a legközelebbi Egri *FEHÉR/FEKETE* hírekben közzélnivaló lenne, légy szíves írd meg vagy telefonáljál: Wolsky Agenor, 3300 Eger, Kertész u.34. tel.:(36) 317 420 vagy Oláh Gyula, 1114 Budapest, Bartók Béla ú.25.III.5/A. tel.:(1) 165 9374 címére.

Ballagott az első "cisztreci osztály" a Gárdonyi Géza Gimnáziumban

Május 13-án ballagott az 1991/92 tanévben indult "cisztreci osztály". Ők voltak az elsők, akiket 1949 után ismét cisztreci atyák is tanítottak volt gimnáziumunkban. Azóta már további 13 követte őket, s a jövő tanévtől már szinte az egész iskola – a 24 osztályból 18 – "cisztreci osztály"-ból áll. Mi – öregdiákok – várjuk 1997-es Veni Sanctét, mikor reményeink szerint az iskola majd cisztreci osztályokból álló Ciszterci Szent Bernát Gimnázium lesz.

Köszöntjük a gimnázium minden végzős diákját és azokat is, akik négy éven keresztül vezették őket, – a tanáraikat. Szeretettel kívánunk sikert és boldogulást az "életbe lépőknek".

Külön is köszöntjük az első **cisztreci – IV.D. osztály** – tanulóit:

Antal Imre	Kelemen Melinda	Papp Éva
Bakos Csilla	Konja Zsófia	Pap Péter
Balázs Mariann	Koós Brigitta	Pásztor András
Bertha Ákos	Kovács András	Pásztor Péter
Braun Péter	Kovács Erika	Ress Katalin
Cipó Andrea	Máté Attila	Rózsahegyi Kálmán
Csák Péter	Miklósvári Magdolna	Szabó Ágnes
Cseh Zoltán	Miksi Zoltán	Szabó Sára
Csermák János	Mogyoróssy Zsolt	Szalóki Éva
Deme János	Murguly Mariann	Számel Krisztina
Demus Erik	Nagy László	Szilágyi Marcell
Elek Eszter	†Nagy Zoltán	Tarnóczy Zsuzsanna
Fábrí Eufrozina	Pál Krisztián Zoltán	Tasi Csaba
Ferenczy Réka	Papp Anikó	Zsély István Gyula

A cisztreci osztály osztályfőnöke négy éven keresztül **Csák György** tanár úr volt.

Az 5 ballagó osztály szép és izléeses meghívójában összesen 193 tanulónak és az őket négy éven keresztül tanító 85 tanárunknak – közöttük Égi Konrád, Keszthelyi Jeromos, Lélkai Jusztin, Mozsgai Tádé, Ujfalussy Ottó cisztreciek – nevét is olvashatjuk.

Mindnyájan szeretnénk jobban megismerni az újraindulás gondjait és nehézségeit. Ki közelebről, ki távolabbról figyelhette az eseményeket, melyek végül is oda-vezettek, hogy ma már a volt gimnáziumunkban nagyobbbrészt cisztreci osztályok járnak. Sokféle elképzelés volt, de csak kevés lehetőség közül lehetett választani.

Megkértük *Keszthelyi Ferenc Jeromos* OCist egykori hittanárt – ma váci püspököt –, írja meg az elindulás történetét. Kedves levelében megígérte, hogy a Veni Sancte-i számunk részére elkészíti beszámolóját.

Kértük *Csák György* tanár urat is – aki az első cisztreci osztály osztályfőnöke volt négy éven keresztül, és igazán belülről élhette meg az újraindulás gondjait –, emlékezzen vissza az elmúlt négy év küzdelmeire és mondja el számunkra is ezeket. Sajnos a többszörösen elhalasztott "lapzárta" ellenére sem tudjuk írását közölni. Reméljük a legközelebbi számunkban majd olvashatjuk írását...

És végül megkértük a ciszterci osztály végzős diákját – *Zsély Istvánt* a IV.D. osztálytitkárát, hogy az elmúlt négy évre visszatekintve írja meg gondolatait. – Hál' Istennek az ő írását időben megkaptuk és így közölhetjük:

Visszapillantás az együtt töltött gimnáziumi évekre

Számomra már májusban véget ért az 1994/95-ös tanév. Végzős diák vagyok. Azóta már le is érettségiztem. Eljött az ideje, hogy számvetést készítsek a gimnáziumi évekről.

1991-ben – a rendszerváltás elején – lettem, lettünk az egri Gárdonyi Géza Gimnázium tanulói. A szokásos hat első osztály helyett csak öt indult ekkor, – ugyanis az "A" osztályt, mint nulladik évfolyamos angol speciális osztályt – "csúsztatták". De e között az öt osztály között is volt egy különleges, a középső, a "D", az ún. ciszterci osztály. A 4 év alatt tanított tanárok közül most csak két, szívünkhöz igen közelállót említek: *Keszthelyi Ferenc Jeromos* atyát, a jelenlegi váci püspököt, aki ciszterci szerzetesként volt a hittanárunk a gimnázium első osztályában; és osztályfőnökünket, *Csák György Sixtust*, aki nap mint nap velünk élve intézte az osztály ügyeit, ha kellett, kiállt értünk, védelmezett minket. Ez az osztály volt az iskolában a Rend első bástyája, az éveken át tartó átalakulás alapköve. Bennünket – mint az osztály tanulóit – ez büszkeséggel töltött el, hiszen kevesen mondhatják el magukról, hogy ilyen történelmi jelentőségű folyamat részesei, sőt úttörői voltak.

A többi gimnazista is érdeklődve figyelte életünket. (Más osztályokból is fakultatív hittanos csoportok alakultak. Többen jelentkeztek keresztelkedésre, elsőáldozásra, bér-málkozásra – így Jeromos atyának nemcsak délelőtt, hanem délután is bőven akadt tennivalója.)

A Ciszterci Rend oktatási hagyományaihoz igazodva – amennyire ezt a jelen le-

hetőségei engedték –, válogatott, erős tanárok kezdtek minket tanítani. Osztályfőnökünk mindent megtett azért, hogy a minket tanító tanári gárda is "ütőképes" legyen. Akkoriban ezt inkább csapásnak éreztük: már megint mi kaptuk a legrosszabbat, a legkeményebbet – mondogattuk. Később azonban tapasztalhattuk, hogyha egy tanár a maga szigorúsága mellett megértő is, a szigor nem is olyan rossz tulajdonság...

Gimnáziumunk szinte legendásan jó tanár-diák kapcsolatát hamarosan megtapasztaltuk mi is. Telt-múlt az idő – hol lassabban, hol gyorsabban – és mi egyre jobban megismertük a középiskolai életet.

Részt vettünk "konvertibilis" matematika órákon, rettegett német órákon, ízelítőt kaptunk a hajdani ciszterci gimnáziumról, ismerkedtünk az iskola sok-sok évtizedes hagyományaival. Délelőttönként keresztül-kasul bejártuk az épületet, csodáltuk a gazdag ásvány- és kőzetgyűjteményt, a kitömött állatokat. De gyakran megálltunk az előtt az üveg-szekrény előtt is, melyben az oklevelek és emléktárgyak sokasága jelezte a tanulmányi és más versenyeken elért szép eredményeinket.

Csák tanár úr vezetésével gyakran vettünk részt kirándulásokon, természetjáró versenyeken is. Ezek mindig nagy élményt jelentettek számunkra. A tanulmányi munkában és más területeken elért eredmények pedig növelték önbizalmunkat.

Végezetül álljon itt egy rövid felsorolás osztályunk 4 év alatti jelentősebb eredményeiről:

- 1991. októberében a dr. Lénárt János országos természetjáró versenyen – Szarvaskő körzetében – első, második és negyedik helyezést értünk el.
- Mindszenty József bíboros születésének 100. évfordulójára meghirdetett pályázaton Csák Péter I. díjat nyert a "Mindszenty bíboros szavai az ifjúsághoz – megnyilatkozásai alapján" c. munkájával, melyet Esztergomban, 1992. március 28-án dr. Antall József miniszterelnök adott át.
- Matematikából az Arany Dániel Tanulmányi Verseny országos döntőjébe került Zélyi István Gyula, megyei döntőbe jutott Rózahegyi Kálmán és Csák Péter.
- Balázs Marianna és Pap Péter angol nyelvből C típusú nyelvvizsgát tett.
- Nyáron Jeromos püspök atyánál nyolc fiú dolgozott Vácott.

Molnár József – 1943-ban érettségizett – festőművész diáktársunk rajza

- Irinyi János Tanulmányi Versenyen Győrött kémiaiából az országos 14. helyezést ért el Zsély István Gyula.
- Éjszakai és nappali országos tájékozódási túraversenyen a Mátrában 1992. őszén III., ill., V. helyezést ért el csapatunk.
- 1993-ban az Irinyi versenyen Zsély István Gyula Győrött országos 8. helyen végzett.
- Papp Anikó és Ress Katalin angol nyelvből C típusú nyelvvizsgát tett.
- Zsély István Gyula kémiaiából az OKTV-n országos 14. helyezést ért el.
- Szabó Sára francia nyelvből felsőfokú nyelvvizsgát tett.
- Pap Péter biológiából az OKTV megyei döntőjébe került.
- Szabó Ágnes és Szabó Sára német nyelvből C típusú nyelvvizsgát tett.
- 1995. május 6-7-én, éjszakai tájékozódási versenyen a Mátrában Antal Imre, Csák Péter és Nagy László országos első helyezést értek el.
- Zsély István Gyula a kémiai OKTV-n országos 12. helyezést ért el és bekerült az olimpiai keretbe, ahol jelenleg a 7. helyen áll. Lehetséges, hogy júliusban részt vesz a Kínában megrendezendő "Kémiai Olimpiá"-n a magyar csapat tagjaként
- Balázs Marianna angol nyelvből felsőfokú nyelvvizsgát tett.

Íme a leltár. Elkészült. Diákcsínyekből és fondorlatos megoldásokból bőven jut a mérleg bal serpenyőjébe is. Reméljük, a mérleg nyelve azért

a jobbik felé billen... Ám ezt eldönteni nem a mi dolgunk, hanem a nagy MÉRLEGELŐÉ.
(Zsély István osztálytitkár, IV.D.)

Egri ciszterci diákok voltak...

A régi értesítőkből olvashattuk "Intézetünk tanulói voltak a közélet és az íróvilág jelesei közül" fejezetet, – ennek a mércéjével mérve, de azért egy kicsit tágítva a kört, kívánunk írásokat közölni elhunyt diáktársaink éltútjáról.

Szeretnénk, ha minél többet tudnánk egymásról, ezért kérünk minden diáktársunkat, hogy adjon javaslatot – még jobb lenne, ha írást –, hogy közölhessük.

Zimányi Rudolf Ferenc OCist, az University of Dallas tanára

1994. november 22. estjén hosszú betegség után Texasban, a Dallasi ciszterci kolostorban csendesen elhunyt Zimányi Rudolf ciszterci atya.

1923-ban született a Borsod megyei Hódoscsépányon. Messze került a kis falutól, de az mindig közel maradt a szívéhez. A nyolc gimnáziumi osztályt a Ciszterci Rend Egeri Szent Bernát Gimnáziumában végezte. 1942-ben, érettségi után, novíciusnak jelentkezett. Zircen végezte el a noviciátust, és ott folytatta filozófiai és teológiai tanulmányait. 1947-ben szentelték pappá, majd Endrédy Vendel zirci apát a fiatal papot Párizsba küldte, hogy ott franciául tanuljon. 1948-ban államosították a rend iskoláit, és hamarosan világossá vált, hogy a Rend feloszlása csak idő kérdése. A zirci apát felszólította Rudolf atyát, hogy ne térjen haza Magyarországra, maradjon nyugaton, és ott folytassa tanulmányait. A Rend feloszlása és a zirci apát bebörtönzése 1950-ben be is következett. Rudolf atya a többi magyar menekült cisztercivel Amerikába ment, a Wisconsin állambeli Spring Bank ciszterci kolostorba. Miután az egybegyűlt magyar ciszterciek felismerték, hogy Spring Bank-ban nincs kilátás arra, hogy a monasztikus élet mellett taníthassanak is, hosszú keresés után Texasban, Dallas város mellett találtak új otthonra. 1955-ben érkezett az első csoport Dallasba, 1956-ban az akkor induló dallasi katolikus egyetemen megkezdték a tanítást, 1957-58-ban pedig már fel is épült az új kolostor első szárnya.

Rudolf atya eközben folytatta tanulmányait előbb Milwaukee városban, a jezsuita Marquette University-n, majd Chicagóban a Northwestern University-n. Az utóbbin megszerezte a doktori címet francia nyelv és irodalomból. 1960-ban

érkezett Dallasba, beköltözött az újonnan épült kolostorba, az University of Dallason a francia nyelv és irodalom tanára lett, és az is maradt 33 éven keresztül, egészen 1993-ban bekövetkezett nyugdíjazásáig.

Nagy tudású, roppant lelkiismeretes professzor volt. Bár majdnem minden évben ugyanazokat a tantárgyakat tanította, az irodalmi műveket, amelyeket elemzett, minden évben újra elolvasta. Kiváló szakkönyvtárat gyűjtött össze élete során. Nagyszerű érzéke volt a francia irodalomhoz. Nemcsak alaposan ismerte, de annak mélységeit, minden szépségét hihetetlen beleérzéssel értette is. Szakterületét, melyből doktori disszertációját írta, egész életén át tanulmányozta. Nagyon specializált terület volt ez: a 17. századi katolikus gondolkodó, Blaise Pascal hatása a 20. századi katolikus regényíróra, François Mauriacra. Az e két személyiség munkásságára vonatkozó művek különösen értékes részét alkotják könyvtárának: szinte minden mű megtalálható benne, amit ez a két személy írt, vagy amit róluk mások írtak.

Papi élete során állandóan részt vett a lelkipásztori munkában is. Félénk természetével vonakodott a szószéktől, de hűséges gyóntató volt, szinte minden hétvégén gyóntatott a környék valamelyik plébániáján.

Rudolf atya nemcsak pap és egyetemi tanár, hanem finomtollú költő is volt. Minden versét magyarul írta, s ezekben a versekben legszemélyesebb vallomásait olvashatjuk. Nyugaton, de már a kommunizmus bukása előtt Magyarországon is, a jelentős külföldi magyar költők között tartották számon. Több kötete jelent meg nyomtatásban.

Álljon itt mintegy emlékköként két idézet
Rudolf atyától:

"szemem a tengerbe zuhant
és elveszett a hullámok alatt

a négy világtáj négy felé
dobálta végtagjaimat

de szívem árva szívem
egy kis falusi házban
örökre ott maradt"

(*Curriculum vitae*)

Prófétai soroknak hangzanak, amit *Beteg*
vagy c. versében csaknem húsz évvel halála előtt
ír; élete utolsó heteit épp ilyen lázas fájdalom-
ban, majd megbékélt megadással szenvedte vé-
gig:

"A fájdalom
vöröshajú leányai
egyre nagyobb
szenvedéllyel ölelnek át

Kegyetlenek
Őrjöngő táncba kényszerítenek
Hiába próbálsz szabadulni Nem tudsz
S végül engeded
hogyan lassanként egy lángoló
tenger egészen elsodorjon
egy ismeretlen part felé"

A rák szinte egész testében elterjedt. Hosszú
fájdalmas hónapokon sodorta a "lángoló tenger"
"egy ismeretlen part felé". Miután, úgy tűnt, a
tisztító tűz minden kínját elszenvedte, 1994. no-
vember 22-én csendesesen, megnyugodva, az
Egyház szentségeivel megerősítve örökre elaludt
az Úrban

(*Farkasfalvi Dénes dallasi apát nekrológja*)

Tanárainkról

E rovatban folyamatosan részletesebb és személyesebb hangú írásokat kívánunk közölni tanáraink eltűtjáról.

PATAKI Vidor János

(1901 - 1973)

Ha visszagondolok tanáira Egerben, Pesten az Egyetemen, külföldön: a különböző tanfolyamokon, előadásokon, magyarul, németül, angolul – egy *igazi tanár* jut eszembe: Pataki Tanár Úr... Kiváló ember és kiváló tanár!

Amikor a "rég" VII. és VIII. – ma 3. és 4. – középiskolás-osztályba jártunk, hihetetlen szorgalommal és rendszeres tanári akarattal tanított bennünket magyar irodalomra és történelemre. Pontosan, értelmesen és mindnyájunk számára érthető módon. Ismeretes volt, hogy az akkori tankönyveket nem sokra becsülte. Végigolvasta, de mást tanított, mint ami azokban található volt. Ahogy visszaemlékezem megszámoztam az érettségi tételeket és a benne foglaltakat, vagy ahhoz kapcsolódó részleteket pontosan lediktálta. A mi feladatunk az volt, hogy részben a könyvekből, részben a részletekből – melyet ő ismertetett – összeszedjük és elmondjuk a tananyagot.

Ragaszkodott az évszámokhoz. Ha valaki a VIII. osztályban felelt, három évszámot kérdezett. Aki egyiket sem tudta, igen jól kellett felelnie, hogy egy gyenge jegyet kapjon. Aki viszont jól tudta az évszámokat, ő biztos volt benne, hogy a szöveget is tudja, és csak nagyon gyenge felelet esetén kapott "szekundát". Ez a szám-érték megmaradt a tanítványai felében és ehhez viszonyítottuk a történelmi eseményeket. Persze voltak a történelmet befolyásoló tényezők, körülmények, egymást befolyásoló eredmények, amelyet egy középiskolát végzett diáknak tudnia kellett.

A magyar helyesírás tanításában a pontos leírás abszolút érték volt: tud-e ez a "gyerek" magyarul?

Amikor az írókról tanultunk – Balassi Bálint, Bessenyei György, Kazinczy, Petőfi, Arany János – "a költőfejedelem", Gárdonyi, Ady, Sík Sándor – nagy érdekességeket mondott róluk és felélénkítette a mi diákfantáziánkat. Egyik-másik költő emléke örökre bevésődött diákjai agyába. Adyt, akiről ebben az időben (1932-34), nagyon tartózkodóan írtak, minden hibájával, élete ballépéseivel, korán-jött betegséggel és halálával ismertette velünk. De a magyar szókinccs mindent felölelő szépségével, a gon-

dolatok, fogalmak szárnyalásával, a költőiességgel és csodálatos ritmusaival – mindent elmondott róla...

Élete nagy fogadalmát: a ciszterciességet, az Isten-hitet, a kötelességtudást, a felelősséget híven megtartotta és erre nevelte tanítványait.

Iskolai elfoglaltsága mellett óriási energiával kezdett az "Egri Vár" állományának, történetének feltárásához és később a restaurálásához. Hogy a Vár a magyar múlt egyik legértékesebbet mutató emléke, az legnagyobb részben neki köszönhető. Minden szabadidejét a várásatásokra fordította. Munkatársaival: Pálos jogakadémiai és Lénárt János középiskolai tanárokkal szinte a semmiből "kaparták" ki a ma is európai történeti értékű várat. Később Pataki tanár úr leköszölte az akkor elérhető történeti adatokat – és azt láthatjuk ma is, ha felmegyünk a várba.

1938-ban rendi egyetlenkedések miatt Budapestre került, és itt tanított a ciszterci gimnáziumban. Szabad idejét Buda történetének kutatásával folytatta. Számos műve jelent meg nyomtatásban.

A Ciszterci Rend feloszlata után semmilyen közpénzből származó munkát nem vállalt, és mint "megántörténész" dolgozott. Egy volt tanítványa "miniatűr" cselédszobájában élte le életének hátralevő részét. Mielőtt elköltözött ebből a világból, meghívták Dallasba, a ciszterci apátságba, majd Kanadába. Élete utolsó két hónapját ott töltötte és felvette a ciszterci ruhát, melytől az akkori uralkodó rendszer megfosztotta. Mikor megérkezett haza, már a repülőtéren rosszul lett. Két-három napot volt a kórházban, majd elköltözött az élők sorából.

Tardy Lajos, a kiváló történész és író megemlékezik róla, amint az Országos Levéltárban ő is ott dolgozott a katolikus, református és evangélikus idős korú történészek között, mint "magánkutató"... Tardy azt is leírja, hogy a napi munka mellett késő délután a nyomorék betegekhez sietett, azokat gyóntatta és áldoztatta.

Azon kevesek közül, akiknek tanító mestere volt és még élnek: mély tisztelettel és egy életre szóló hálával állunk az egri Hatvani temetőben nyugvó sírja előtt... Nyugodjék békében!

(Dr. Ringelhann Béla)

Emlékezés EVETOVICS Kúnó Kázmér tanár úrra

Az "Új Ember" katolikus hetilapban nem régiben fényképes emlékezés jelent meg a tanár úrról, melyben ezt olvashatjuk:

"...1898-ban született Bácsalmáson, a ciszterci rendbe 1915-ben lépett, áldozópappá 1922-ben szentelték. Édesapja szíjgyártó mester volt. Tizenhárom gyermeke született, közülük hat maradt életben. Mindegyiket tanította, ügyvéd, pap, kántortanító, közigazdász lett belőlük.

Kúnó Kázmér Innsbruckban végezte teológiai tanulmányait, majd Budapesten és Zircen lett főiskolai és gimnáziumi tanár, házgondnok és novíciusmester.

Az ötvenes és hatvanas években kiegészítő kántor és kiegészítő lelkész volt Budapesten. 1971-ben halt meg szerzetességének 57. áldozópapságának 50. évében..."

Eddig az idézett cikk. Mivel élete és munkássága a Ciszterci Rend egri Szent Bernát Gimnáziumához is kötődik, – és már nagyon kevesen élünk egykori tanítványai, – szeretném kiegészíteni az idézett újságcikket.

Evetovics tanár úr 1925 őszén jött a gimnáziumunkba, és hat tanéven keresztül tanította a hit- és erkölcs tant. Ő volt iskolánk cserkészparancsnoka is. Igen emlékezetes "A kereszt diadala" c. ifjúsági színdarabja, melyet 1927. május 15-én, a gimnázium zászlószentelési ünnepsége alkalmával mutatták be.

(Erről a 1926/27-es Értesítőben is olvashatunk: *Evetovics Kunó r. tanár műve a Kalovits Alajos dr.-tól megzenésített "A kereszt diadala" c. ifj. színdarab. Ez az alap gondolatában, nemes hevületében s költői nyelvben egyként jeles munka méltóképpen sorakozik az intézetnek azon újfajta iskola-drámáihoz, melyek 1903/04 óta, mikor az elsőt előadtuk, az ország nem egy intézetében arattak már fényes sikert. Ezt a művet nemcsak történeti levegője és nevelő ereje avatja a legjobb iskoladrámává, de színihatás tekintetében is nagyon sikerült alkotásnak kell lennie, mert a mind szélesebb körben mutatkozott érdeklődés ötször szólította gyermekeinket a darab előadására.)*

Mint köszönetnek örvendő tanárt, lelkiatyát és szellemi irányítónkat egyaránt lelkünkbe zártuk. Meghatározója lett felnőtt életünknek is.

Eger után 1931-34-ig Zircen, majd 1934-50-ig Budapesten a Bernardinumban teológiai tanár, közben 1937/38-ban novíciusmester Zircen.

A szétszórás után 1950-63-ig kántor Budapesten – Pestlőrincen, majd Római fürdön. 1963-után nyugalomba vonult. Sajnos korán, sok viszontagságot átszenvedve 1971. október 27-én halt meg Budapesten. Zircen temették el a Ciszterciak Sírkerületében.

Úgy érezzük, hogy ezek az adatok kimaradtak az *Új Ember*ben megjelent életrajzból, de számunkra lényegesek, melyekre az egri volt ciszterci diákok – beleértve magamat is – örök hálával emlékeznek.

(Dr. Okolicsányi István)

A 213. sz. Koháry István cserkészcsapat hírei

Szerettünk volna a cserkészcsapatunk tavaszi munkájáról ill. nyári terveiről híreket közölni, azonban a "lapzártáig" sajnos nem érkezett meg a beszámoló. Így majd az őszi számunkban ...

Hogy mégis lássunk valamit e rovatban, a régi értesítőkből lapozgatva az indulásról írt érdekes híreket közöljük:

Kivonat az 1922/23 évi Értesítőből

A tanév elején végre teljesült óhajtásunk és megkezdődhetett intézetünk falai között a cserkészmunka, melynek vezetésével a tanári kar Balassa Brúnó dr.-t bízta meg. Állandó segítségre voltak a megalakulás nehézségében Szabó Ferenc, Rássy Paulin, Bartók Egyed dr., Tóth Ágoston, Borián Elfréd tanárok. Öt hónap csendes és szorgalmas munkájának eltelte után (1923.) febr. 18-án 23 cserkész (II-VIII. o.t.) tette le impozáns ünnepségek keretében a fogadalmat... Csapatunkat Eger vára visszavételének nagy hősről és vezérééről Koháry Istvánról neveztük el, hogy e nagy jellem, kiváló kongreganista és hazafi legyen ideálunk. A csapat az igazolásnál a 213. számot kapta...

kis hírek...

- "Az Egri Ciszterci Rendház és Gimnázium újraindítása alapítvány"-ra ez évben január 1-től június 2-ig – elsősorban a Közgyűlésen elhangzott felhívásra – összesen 57.500 Ft-ot fizettek be.

A befizetők: Balogh Simon (Mezőkövesd) 2,000Ft – Barankay Gyula dr. (Eger) 1,000Ft – Bárdos Rezső (Eger) 500Ft – Bartha István (Eger) 5,000Ft – Bereczkei Ottó dr. (Eger) 1,000Ft – Bodnár László (Miskolc) 500Ft – Bordás Béla dr. (Gyöngyös) 1,000Ft – Botár Elek (Úröm) 500Ft – Chikán János (Bp.) 1,000Ft – Deli János (Eger) 2,000Ft – Dobrányi Zoltán (Gödöllő) 1,000Ft – Gáspárdy Pál (Eger) 1,000Ft – Habis György dr. (Eger) 1,000Ft – Hibay György dr. (Eger) 1,000Ft – Homonnay Tibor (Abaújszántó) 500Ft – Kékesy Tibor dr. (Bp.) 2,000Ft – Kerekes Lajos dr. (Eger) 500Ft – Kishalmi János dr. (Miskolc) 1,000Ft – Marosváry László (Miskolc) 1,000Ft – Mischinger Gábor (Ózd) 500Ft – Miskey Kálmán (Eger) 2,000Ft – Molnár József (Bp.) 1,000Ft – Oláh Gyula (Bp.) 1,000Ft – Pálincás Miklós (Bp.) 1,000Ft – Papp János dr. (Bp.) 500Ft – Póta Béla dr. (Bp.) 1,000Ft – Renn Oszkár dr. (Eger) 1,000Ft – Smigura László (Bp.) 2,000Ft – Száva József dr. (Eger) 2,000Ft – Székely Tamás dr. (Bp.) 1,000Ft – Szelényi János (Eger) 500Ft – Szerdahelyi Ferenc dr. (Eger) 1,500Ft – Tajthi László (Erdőtelek) 2,500Ft – Tar József 1,000Ft – Tóth Ferenc dr. (Eger) 5,000Ft – Tóth Sándor (Gödöllő) 10,000Ft – Wolszky László (Bp.) 500Ft

- **A hajdani Foglár**, azaz az érseki Szent József internátus – mint a múlt alkalommal hírül adtuk – találkozót szervez az egykori foglárlisták részére. Bizonyára sokan megkapták Juhász Ferencnek, az Érseki Szent József Kollégium direktorjának a kedves meghívó levelét, melyben szeptember 23-án délelőtt 11 órára hívja találkozóra az internátus volt növendékeit. – Aki hallja (olvassa), adja át...

- **Varga Bennó tanár úr** exhumálását és Egerben a ciszterciek sírboltjában való újratemetését, még egri hittanár korában Keszthelyi Ferenc Jeromos OCist – ma váci püspök – a zirci apátúr támogatásával kezdeményezte. Ezzel kapcsolatosan dr. Száva József, diákszövetségünk elnöke járt el Debrecenben. Varga tanár úr utolsó éveit Debrecenben rokonainál töltötte, és ott is halt meg 1964. március 31-én. Mint Száva József elmondotta, a temetőben megtalálta Varga tanár úr sírját – igen elhanyagolt állapotban –, és tájékozódott a lehetőségekről. Az exhumáláshoz az egykori eltemettetőnek – a hatósági adatok szerint Molnár Sándor debreceni lakosnak – vagy utódjának a hozzájárulására volna szükség. Sajnos Molnár Sándort nem találta meg, ezért kéri, ha valaki tájékozottabb Varga Bennó tanár úr debreceni rokonságáról, jelezze, hogy a további lépéseket megtehesse.

- **A Budapesten lakó egri ciszterci öregdiákok** tavaszi találkozásán 20-an jöttek össze június 19-én. Örömmel tapasztaljuk, hogy egyre többen szereznek tudomást a már rendszeresnek mondható "klub délutánunkról". Legközelebb szeptember 18-án találkozunk!

- **Templomunk** állapotáról rossz híreket kaptunk Mozsgai Tádé OCist atyától, aki az egri rendház perjele és ő a templomigazgató is: *"Szomorúan kell tudatnunk – írja –, hogy templomunk tetőzete elöregedett. Az ilyen esetekben az eutanázia nemhogy megengedett, hanem kifejezetten szükséges, mert a beszüremkedő víz mindent tönkretesz. Az összes palát, az egész bádogrészt, a csatornákat és a belső deszkaborítás egy részét cserélni kell. A költségvetés a mai áron 6,5 millió forint.*

Ennek az összegnek nagyobbik része rendelkezésünkre áll Elődeim gondoskodása folytán – akiknek ismételten hálás köszönet! –, és a mindenki előtt ismert volt sekrestyés: Mária néni jószívűségéből."

A Szövetségünk vezetősége úgy határozott, hogy a tagságtól is segítséget kér a templom renoválásához. A Veni Sancte-i számunkban közlünk továbbiakat.

A Borgia Szent Ferenc tiszteletére felszentelt templomunk alapkövét 1700. július 31-én rakták le a jezsuiták, de csak 1731-től kezdődött az építése majd a homlokzati rész kiképzésével 1743-ban fejeződött be.

A művészi főoltár – a magyar rokokó szobrászat szinte egyedülálló remeke – készítése 1769-ben kezdődött.

A berendezési tárgyak közül ki kell emelni az 1730-as (!) évekből származó padokat, az intarziás gyóntatószékeket, a Szent Kereszt- és a Szent Alajos-oltár rokokó ereklyetartóit.

1830-ban készült a templom jelenlegi egyetlen – 6 mázsás, Sarlósboldogasszony tiszteletére szentelt – harangja

1800-ban és 1827-ben tűzvész rombolja, 1835-, 1841- és 1925-ben pedig földrendések okoznak jelentős károkat.

A ma is álló új toronysisakokat 1885-ben építették. 1888-ban a külsejét és a belső részeket újítták fel. Ezután még 1936-ban, majd 1968–69-ben renoválják.

Mint a múlt számunkban is írtuk Baghy Osvát és Varga Bennó tanáraink életéről szeretnénk írásokat közölni. Sajnos eddig igen kevés adat gyűlt össze. Ezért ismét kérjük a volt tanítványokat, hogy emlékezzenek...

† † † † † † † **HALOTTAINK** † † † † † †

A Ciszterci Diákszövetség Egri Osztálya elhunyt tagjai:

Katona László (1939), Chikán János (1938)

Requiescant in pace!

Ha a legközelebbi Egri FEHÉR/FEKETE hírekbenben közölnivalód lenne, légy szíves írd meg vagy telefonáljál Wolsky Agenor, 3300 Eger, Kertész u.34. tel.:(36) 317 420 ill. Oláh Gyula, 1114 Budapest, Bartók Béla út 25.III.5/A. tel:(1) 165 9374 – címére.

EGRI *FEHÉR/FEKETE*

1995.Veni Sancte

a Ciszterci Diákszövetség Egri Osztályának hírei

VENI SANCTE EGERBEN

Unokáim szeptember 3-án délelőtt azt kérdezték tőlem a templomi hirdetés után: "Ugye, ez a Veni Sancte, ez amolyan vallásos évnyitó?" "Igen,– válaszoltam nekik – mi keresztények megteszünk mindent, amit nekünk kell megtennünk, de a munkánkra a Jó Isten áldását kérjük."

Ezt értették, de az elnevezésen egy kicsit megakadtak. Érdekes módon a "Veni" szóval hamar elbántak, mert emlékeztek egy latin mondásra: "Veni, vidi, vici." "Ez a veni ugyanaz?" "Igen, ugyanaz: venio ige felszólító módja: jöjj!" A Sancte-val nem tudtak kezdeni semmit. Tovább fordítottam: szent-et jelent, és a himnusz kezdősora így folytatódik tovább: veni sancte Spiritus! Mielőtt a Spiritus jelentését mondtam volna, egy kicsit mosolyogtak egymás közt, és az egyik kibökte: a jugoszláv spiritusz igen jó volt annakidején... Apám sok likőrt készített belőle..." A jókedvű nevetés után meg kellett világítanom, hogy a spiritus szó az egyházi latinban lelket jelent, és ezzel a Veni Sancte Spiritus-szal a Szentlélek Úristent hívjuk segítségül.

További magyarázat helyett invitáltam őket, hogy jöjjenek el délután 4-re a Ciszterci Templomba, ott akkor majd többet látnak és hallanak.

Délután fél 4-kor már tarkállott a matróruhas lányok és a komolyba öltözött fiúk egy-egy csoportja a barokk kocsifeljárókat utánzó templom előtti aszfalton. Kíváncsi voltam, hogy mikor indulnak be a templomba, hiszen ott lesz a Veni Sancte, nem a templom előtt. Néhányan céltudatosan törekedtek a bejárat felé (úgy látszik, hogy ezek már nem féltek a templomtól), a nagyobbik rész, vélhetően az osztályfőnökök biztatása nyomán félénken megközelítette a templomot, de azonnal lehorgonyzott a kórus alatt. Eszembe jutott szeretett bencés hittanárom: Oros atya szava: "ha én egyszer templomot építenék, csupa kórusalja volna, akkor talán előre mennének az emberek!" Tádé atyát láttam jönni, aki mérgét láthatóan mosolyba öltöztette és biztosította a fiatalságot: menjünk szépen előre, a Püspök atya végzi a szentmisét, ő nem szokott fiatalokkal táplálkozni!" Volt, aki elhitte – ők előbbre mentek, volt, aki nem – ők vonták fel a horgonyt. Ennek meglett a maga "üdvös" következménye: először jó sokan nem fértek be a templomba, mert nem tudták "áttörni" a "hátvéd" tömött sorfalait,– másrésről a levegő nem tudott a maga megszokott módján beáradni, és néhány fiatalkát ki kellett szállítani a szentmise alatt (Netán másutt is így van ez?) Ahogy később hallottam: a gimnázium 24 osztályából már 18 a ciszterci osztály.

A szentmise egészen szép volt. A ciszterci segéd-püspök atya: dr. Kovács Gergely volt a főcelebráns, a két koncelebráló pedig az Érseki szent József Fiúdiákonthon igazgatója: Juhász Ferenc atya, valamint Mozsgai Tádé ciszterci atya.

A Püspök atya az ígihirdetésben megvilágította a Szentlélek Úristen szükségét évkezdéskor. Az Igazság Lelkét és a Szeretet Lelkét hívjuk, mert sokszor tévelygünk és gonoszkodunk.

Magamban nagyon dicsértem a Püspök atyát, mert $\frac{3}{4}$ 5 előtt már jöttek ki a fiatalok a templomból és sé táltak ráérősen a gimnázium felé.

A gimnázium kapujában nem álltak biztonsági őrök, így részt vehettem a megnyitón is. Érdekes, ott is ugyanazt tapasztaltam, mint a templomban: senki sem akart előre menni, pedig semmi fenyegetőt nem láttam az "elnöki asztalnál": szép terítő, virág, víz és mikrofon.

A Himnuszt énekelte bevezetőnek az énekkar. De kár, hogy a környezetemben csak az én öreges, recsegő hangom csatlakozott a fiatal énekesek szép hangjához! (Talán így van ez mindenütt?) A remek szavalt alatt kialakult a "kétpályás meccs": a szavaltó mondta a magáét, a fiatalság egymás közt szintén. Az Igazgató úr szavaira érdemes lett volna figyelni, – néha meg is állt, hogy felhívja a figyelmet, fülem tanúsága szerint nem sok eredménnyel – pedig megtudtam beszédéből, hogy az egri Gárdonyi Gimnáziumnak aranyérmes olimpikonja is van: egy második kislány Amerikában, kötélugró olimpián első helyezett lett. Ezt óriási taps követte! A többi szép, okos gondolat dr. Kerekes Károly apátúr egyik versében összegeződött:

"Tanulj meg emlékezni jóra, szépre,
fakaszd fel szívedből a csodaszert:
a szép emlékezést!"

Végül felhangzott a startlövés: "Ezekkel a gondolatokkal az 1995/96 tanévet megnyitom." Úgy vettem észre, hogy a fiatalság ezt a mondatot meghallotta és óriási tapsvihar tört ki. Elszégyelltem magam: lám-lám ez a fiatalság örül a tudás birodalmának és kész pusztá kézzel meghódítani az ismeret ismeretlen bástyáit. (Vagy csak annak örült, hogy a Szózat után vége az évnyitónak? Talán így van ez mindenütt?)

(Egy Pécsi Ciszterci Öregdiák)

Felhívás a Szent Bernát templom ügyében

Kedves volt Ciszterci Diáktársunk!

Amint a korábbi tájékoztatónkból előtted is ismeretes 1989-ben újjáalakult a Magyar Ciszterci Diákok Szövetsége – melynek te is tagja vagy –, 1993. óta pedig önálló jogi személyként működik a Ciszterci Diákszövetség Egri Osztálya. Tevékenységünk fő célja, hogy a nagy múltú Egri Szent Bernát Gimnázium és a Ciszterci Rendház működése mielőbb meginduljon. Az utóbbi cél már megvalósult, a Rendházban két ciszterci atya már bent lakik és végzi a ma még Gárdonyi Géza – 1997-től Szent Bernát – Gimnáziumban a hitoktató munkát. Emellett természetesen a Szent Bernát templomban ellájtják a lelkipásztori feladatokat is.

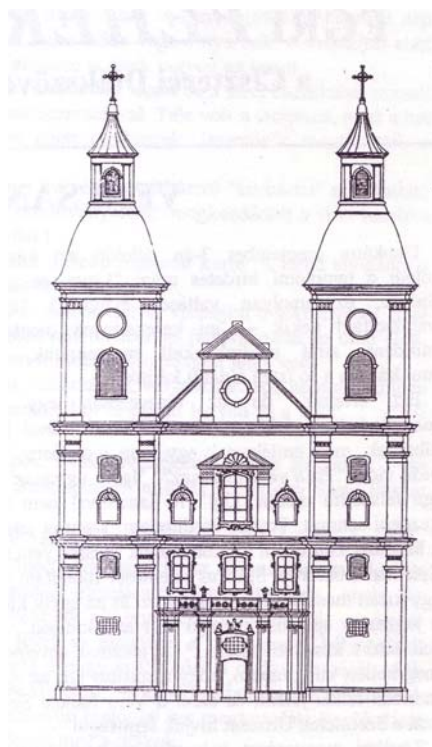
Templomunk az elmúlt évtizedek során nagyon leromlott állapotba került és az egész épület esztétikai hiányosságain túlmenően a tetőszerkezet annyira hibás, hogy teljes felújítása nem halasztható tovább. Ennek a költsége kb. 6,5 millió forint, melynek jelentős része egyházmegyei forrásokból rendelkezésre áll, de még mindig hiányzik 1,5–2 millió forint. Ennek előteremtése végett fordulunk volt kedves Diáktársainkhoz, abban a reményben, hogy a problémát magatokévá téve, anyagi erőtoknek megfelelően rendkívüli támogatást nyújtotok erre a célra.

Adományotokat a Diákszövetségünknek a Kereskedelmi Bank Rt. Eger-nél 350-88888 számon vezetett számlára lehet befizetni. A külföldieknek pedig ugyan ennél a banknál vezetett deviza számlára (a részükre mellékelt tájékoztató szerint).

Nagylekű adományotokat a jó Isten sokszorosan fizesse vissza Nektek!

Eger, 1995 szeptemberében

Dr. Száva József
a CDEO üv. elnöke

(Az újságunkhoz egy csekket is mellékelünk, melyen feltüntettük, hogy a befizetés a templom renoválásának a céljára szolgál. Ha esetleg másik csekket használsz írd rá: **Templom felújítására.**)

Találkozók 1995-ben

62 évesek - (1925-1933) – László Vince (I.-VI.) ill. Unger Barnabás (VII.-VIII.) tanár úr osztálya június 22-én találkozott Egerben. A találkozóról *dr. Kállay György* diáktársunk számolt be:

"Nagyon csendes és szerény volt az összejövetelünk. Borongós volt az idő, szemerkélő esővel tarkítva. A szervezés sem sikerült olyan jól, mint az előző években. Nem számítottunk ugyanis arra, hogy ezen a csütörtöki napon egy másik osztály is a kerekszámú találkozóját tartja. A tervünk szerint megérkezésünk után közvetlenül – úgy tíz órakor –, misével kezdtük volna a napot. A hatvan éve érettségizettek azonban megelőzték minket és így a mi misénkire közel tizenegy órakor került a sor.

A gimnázium épületébe sem mentünk be, a templomunk előterében álldogáltunk és beszélgettünk a régmúlt dolgokról. Mindössze heten voltunk együtt. Egyedül Csenkey Pista hozta magával feleségét és orvos leányát. Így végül is kilenc volt a teljes létszámunk.

Számba vettük ki nem jött el: Czeglédi Jóska az egri megyei kórházban feküdt súlyos műtét utáni lábadozó állapotban. A tizenöt kispap osztálytársunk közül már csak ketten élnek. Egyikük – Veres Barna – levélben mentette ki magát. Nagy a plébániája, és nem tudta szabaddá tenni magát. Másikuk – Bartók Jancsi – ott volt a találkozónkon.

Számba vettük a megjelenteket is. Budapestről négyen érkeztünk: Kopál Tibor, Simon Pisti, Farkas András és jó magam. Mind a négyen nyolcvan éves korunk ellenére meglehetősen jó kondícióban, testileg és szellemileg teljesen ép állapotban voltunk. Ugyanez vonatkozik a már említett Csenkey Pistára.

Az egri diáktársak közül egyedül Pápai Maxi van életben. Két évvel idősebb nálunk s a nyolcvanhárom évével ő volt a korelnökünk. Néhány hónappal előbb súlyos műtétje volt és ez még meglátszott rajta. Nagyon szívós természetű és biztosan rendbe jön hamarosan.

Ötvenkilencen érettségiztünk 1933-ban. Ma már mindössze tízen vagyunk életben.

Mint említettem majd tizenegyóra volt, amikor a misénkre sor került. Bartók Jancsi celebrálta. Nagyon okos, megható, szívhez szóló beszédet mondott. A mise végeztével egyenesen a csupán néhány lépésnyire levő étterembe vonultunk. Más alkalommal is jártunk már itt. Kicsiny, csendes, barátságos hely és ami fő: nagyon jó a konyhája, az árai sem elviselhetetlenül drágák. Ebéd közben már oldottabb lett a hangulat. Itt már vidámabb emlékek, történetek kerültek terítékre és az előző órák szomorkás hangulata is teljesen eltűnt.

Az ebéd befejeztével hárman, Kopál Tibor, Simon Pisti meg én elmentünk a kórházba, hogy Czeglédi Jósikát meglátogassuk. Nagyon jól esett neki a látogatásunk. Jó kedvű volt, rövid ágya melletti beszélgetés után kipatant az ágyból. Kijött velünk a folyosóra és ha még kissé bizonytalan járással, de jókora sétát tett velünk a hosszú folyosón.

A kórházban tett látogatás után hármásban együtt maradva még elmentünk a főutcai cukrászdába egy feketére. Majd még vonatindulás előtt – elég sok időnk lévén – városnéző sétára indultunk. Bizony nagyon sokat változott a város. Imitt-amott szinte rá sem ismertünk a régi utcákra. Aztán gyalogosan kibaktattunk a vasútállomásra. A szerelvény már bent állt és mi beszálltunk. Útközben elméláztunk a gyorsan eltelt napról. Megfogadtuk, hogy amíg jártányi erőnk lesz, évenként június hónap vége felé összejövünk Egerben, és ha majd csak kettő marad közülünk életben, az a kettő ott lesz Egerben. Adja Isten, hogy jó néhány év teljen el addig, amikor kis csapatunk kettőre fogyatkozik."

A találkozón résztvevő osztálytársak: *Bartók János* (Demecser), *Csenkey István* (Szeged), *Farkas András* (Budapest), *dr.Kállay György* (Budapest), *dr.Kopál Tibor* (Budapest), *Pápai András* (Eger), *Simon István* (Budapest).

60 évesek - (1935-1995) 1995. június 13-án tartotta Baghy Osvát tanár úr osztálya 60. érettségi találkozóját Egerben, melyről a résztvevő *Keller Gyula* diáktársunk számol be:

"Harminchárman voltunk – a találkozón tízen jelentünk meg és még két volt osztálytársunk, akik érettségi előtt más iskolába mentek át.

A megjelentek: *dr. Bakó Ferenc* MTA doktor, ny. egri múzeumigazgató (Eger), *dr. Balogh Lajos* ny. jogtanácsos, főkönyvelő, (Miskolc), *Fellegi Sándor* apátplébános-főesperes (Nyíregyháza), *Hetényi Adorján* c. kanonok, esperes-plébános (Besenyszög), *dr. Kadocsa György* ny. jogtanácsos (Szeged), *Keller Gyula* ny. tanár (Budapest), *Kormos Gyula* apátplébános (Miskolc), *Mogyoróssy Mihály* ny. esperes-plébános (Gávavencsellő), *Pálincás Miklós* ny. osztályvezető (Budapest), *dr. Tóth Sándor* nyug. tudományos kutató, docens (Gödöllő), és a két volt osztálytárs *Vass Zoltán* (Eger) és *Deme János* (Budapest).

Andaházy Géza (Cleveland) és Zagyva Gábor ny. plébános (Peissenberg, Németország), Perlaki Antal (Szeged) egészségi állapota miatt levélben jelentkezett. Molnár Endre ny. esperes-plébános (Mezőkövesd) és Ivády Mihály, ny. OTP kirendeltség igazgató (Pétervására) nem adtak életjelt magukról. Czigliédy Tihamér ny. kanonok premontrei tanár (Tokaj) – aki egészségi okok miatt maradt ki osztályunkból –, autóbalesete miatt nem tudott megjelenni.

A találkozót templomunkban négy esperesünk ünnepélyes szentmiséjével kezdtük. Megemlékeztünk elhalt – köztük négy hősi halált halt – osztálytársainkról. A szentmisében tartotta 50 éves házassági évfordulóját dr. Bakó Ferenc. Mindketten – a jubiláns feleség és férj – megkapták II. János Pál apostoli áldását küldő oklevelét, és dr. Seregély István érsek, valamint dr. Ringelhann György egri polgármester üdvözlő levelét.

Osztályunkba felmenve a Diákszövetség részéről dr. Hibay György üdvözölte a találkozó résztvevőit. Jól esett mindnyájunknak, hogy gondolatok ránk. – Köszönjük. Ezután rövidre fogott beszámoló következett az utolsó négy évünkről, majd lassan, öregesen elbaktattunk a főszékesegyház kriptájába, ahol tisztelegtünk az 1994. novemberében hazahozott osztálytársunk, Monsignore dr. Mester István, pápai prelátus, a Szent László hadosztály volt tábori lelkészének sírja előtt.

Ne feledkezzünk meg a találkozón résztvevő hűséges társainkról: dr. Balogh Lajosné, dr. Bakó Ferencné, Keller Gyuláné, Pálincás Miklósné. A találkozón részt vett még dr. Bakó Ferenc leánya – dr. Bakó Zsuzsa és férje, valamint ifj. Kadocsa György, ki édesapját hozta el.

Az Unicornisban jó ebéd mellett hangulatos szép két óra után fél négy tájban búcsúztunk el egymástól."

E találkozóról a Heves Megyei Hírlapban is megjelent egy szép beszámoló: Egy ritka jubileum – Ciszterci diákok hatvanéves érettségi találkozója címmel. Illusztrációként az újságban fényképeket láthatunk a pápai levélről, valamint Baghy Osvát tanár úrról, aki a jubiláns osztálynak volt nyolc éven keresztül az osztályfőnöke.

55 évesek - (1940-1995) – Vitéz Rédey Gerő c. gimn. igazgató, úr osztálya 55. érettségi találkozóját 1995.május 20-án tartotta Egerben. A korabeli Értesítő tanúsága szerint 54-en érettségiztek. Ma közülük 24-en vannak életben. Négy osztálytársukról nincs hírük.

A találkozón résztvettek: *Bárány László* (Eger), *Bóna István* (Budapest), *dr. Detky János* (Budapest), *dr. Forgács József* (Miskolc), *Kertay Zoltán* (Budapest), *dr. Kishalmi (Korózs) János* (Miskolc), *Konkoly-Thege Miklós* (Eger), *Krajcsák Dezső* (Budapest), *dr. Lengyel Endre* (Budapest), *dr. Rapcsák László* (Eger), *Vankó A. Vince* (Miskolc).

Levelükkel jelentkeztek: dr. Békési (Benya) Sándor, Kozányi György és Kovács József.

Betegségük miatt voltak távol, de levelet írtak: dr. Nagysolymosi Zoltán, dr. Rózsa Sándor és dr. Vosits Zoltán.

Argentínában élő Kovács Dezső levélben üdvözölte az osztálytársakat.

A találkozó résztvevői először közös misén vettek részt, melyet a Mozsgai Tádé o.cist. az egri rendház perjele celebrált. A régi osztályteremben a Diákszövetség részéről dr. Hibay György köszöntötte a találkozó résztvevőit, majd az emlékezés percei következtek. A találkozó Vadászkiért étteremben ebéddel zárult.

(*Konkoly-Thege Miklós*)

53 évesek - (1944-1995) – Tobákos Kilit tanár úr osztálya 1995. június 11-én találkozott Budapesten. A találkozó olyan vonatkozásban tért el a korábbiaktól, hogy ezúttal első alkalommal nem Egerben az Alma Mater falai között jöttünk össze, hanem Budapesten. Vasárnap délelőtt a családtagokkal együtt közös szentmisén vettünk részt Budán a Bartók Béla úti Szent Imre kápolnában. Egyetlen élő tanárunk – Rédey Rezső – sajnos betegsége miatt nem vehetett részt a találkozón.

A szentmisét dr. Kerekes Károly apátúr celebrálta, aki ezúttal is – nagyon sok programja mellett – elfogadta meghívásunkat, jelenlétével és emlékezetes szentbeszédével tette meghittebbé és ünnepélyesebbé együttlétünket. A szentmise alatt az oltár közelében az örökre eltávoztak emlékezetére gyűjtött gyergyák száma az előző évi 16 db-hoz képest kétszerezővel növekedett, mivel időközben Zimányi Rudolf (Ferenc) Irvingben (Texas USA) és Szóvnyei Ferenc Budapesten elhunyt.

A szentmise után az ERAVIS szállodalánc Bartók Béla úti Hotel Griff szállodájának éttermében közös ebéden idéztük fel emlékeinket

A találkozón résztvett osztálytársak: *dr. Berta Ferenc* (Budapest), *Csanádi László* (Budapest), *Farkas Endre* (Budapest), *Forgács Miklós* (Basel, Svájc), *Molnár Tamás* (Budapest), *Nyizsnay Tibor* (Miskolc), *Pető János* (Tatabánya), *Somogyvári László* (Miskolc), *Szamosvölgyi Attila* (Berlin, Németország), *Szikora Mihály* (Budapest), *Wolszky László* (Budapest).

(*Dr. Berta Ferenc*)

Tobákos tanár úr osztályának igen szép hagyománya, hogy a találkozási szentmisén elhunyt osztálytársainkra egy-egy égő gyertyával emlékezik. Ezt a szép szokást követeni lehetne....

51 évesek - (1944-1995) – Falubíró Győző tanár úr osztálya június 10-én találkozott Egerben. Nem kerek számú találkozó, de az 50 évesen döntött úgy az osztály, hogy ezen túl minden évben összejövünk – ha nem is olyan ünnepélyesen.

10 órakor a közös szentmisét Forenszky József osztálytársunk celebrálta. Szép szavakkal emlékezett a gimnáziumi évekre, tanárainkra. A szokásoknak megfelelően – hiszen ha jól számoljuk ez már a 11. találkozó volt – a régi osztályterembe vonultunk. Itt rendhagyó módon nem saját dolgainkról beszélgettünk, hiszen ezt a tavalyi 50 évesen már elég alaposan megtárgyaltuk, hanem Mozsgai Tádé rendházfőnököt kértük meg, hogy a Ciszterci Rend és a Gimnázium dolgait ismertesse. A szívesen fogadott beszámoló után Csák György tanár úr szavait hallgattuk meg. Ő volt a most végző ciszterci osztály osztályfőnöke. Erről, és a cserkészcsapat munkájáról számolt be.

Rövid idő jutott a távol levő, de a találkozóról nem megelégedő osztálytársaink levelét ill. üzenetét meghallgatni. Megtudtuk, hogy Németországból Ritter Marci plébánosi teendői miatt nem tudott eljönni. Papp János beszámolt Versényi Gyurkáról, akit nemrégiben látogatott meg. Sajnos ő csak a 20 éves találkozón volt jelen. Oláh Gyula tolmácsolta a Nizzában élő Juhász Tibi üzenetét. Meghallgattuk Erényi Tibi levelét, kit sajnos a hosszabb ideje tartó betegsége akadályozott a részvételben. Dobrányi Laci hirtelen támadt betegsége miatt csak telefonon üdvözölhette a megjelenteket. Szerdahelyi Ferinek pedig családi okok miatt kellett távol maradnia.

Ezután közös ebédre a szomszédos Jó Barát étterembe vonultunk, és kellemes beszélgetés után a kora délutáni időben búcsúztunk el egymástól, azzal a reménnyel, hogy jövőre is találkozunk.

A találkozón részt vettek: *dr. Akác János* (Gödöllő), *Balla János* (Nagytálya), *Forenszky József* (Hort), *Fügedi István* (Budapest), *dr. Horkay Ferenc* (Budapest), *Horváth Lajos* (Jászapáti), *Németi Viktor* (Agárd), *Oláh Gyula* (Budapest), *dr. PappJános* (Budapest), *Sági Lajos* (München), *dr. Sávoly Titusz* (Szigetszentmiklós), *dr. Tóth Ferenc* (Eger), *dr. Turcsányi Tibor* (Budapest), *Wolsky Agenor* (Eger).

Velünk voltak a találkozóinkon hűségesen résztvevő kedves feleségek: dr. Akácné Margitka, dr. Grendáné Terike, Oláhné Mandi, dr. Pappné Klárka, Ságiné Jolika, dr. Sávolyné Zsuzsa és Wolskyné Ilonka.

(*Wolsky Agenor és Oláh Gyula*)

50 évesek - (1945-1995) – Baghy Osváth tanár úr osztálya június 3-án találkozott Egerben. Az tanáraink közül Oltai Rudolf testnevelő tanárunk vett részt. Dr. Habis György német és Rédei Rezső testnevelő tanáraink betegségük miatt sajnos nem tudtak eljönni. Elhunyt ciszterci tanárainkat Mozsgai Tádé OCist egri rendházfőnök helyettesítette a jól sikerült találkozóon.

1/2 11 órakor hálaadó szentmisén vettünk részt, melyet Tádé atya celebrált és mondott további útravalót. A régi osztályteremben Miskey Kálmán – a találkozó szervezője – a köszöntések után bemutatta Tádé atyát, majd névsorolvasás következett. Néma tiszteletadással emlékezett meg a maradék kis osztály a régebbi és az 1990-es találkozó óta elhunyt tanárainkról és diáktársainkról. Az 1937-1945 években együttjárt 34 fős osztályból már 18 barátunk hunyt el!

A szervező 33 meghívót küldött: 16-at a nyolc évig együttjártaknak, 17-et pedig az I-IV. évfolyamon velünk jártaknak. A találkozón 12-en jelentek meg, levélben 5-en jelentkeztek, időközben elhunyt 2 osztálytársunk., 8 levél – címzett ismeretlen – visszajött, 6-an sajnos nem válaszoltak a meghívóra.

Miskey Kálmán tájékoztatta a megjelenteket a Ciszterci Diákszövetség működéséről, a megújult 213.sz. Koháry cserkészcsapatról. Ezután Mozsgai Tádé rendházfőnök részletesen tájékoztatást adott a Ciszterci Rend és a gimnázium helyzetéről, és válaszolt a nagy érdeklődést kiváltó tájékoztatás közben elhangzó kérdésekre.

A találkozón megjelent egyetlen tanárunk Oltai Rudolf tanár úr megható szavakkal köszöntötte a résztvevőket, kifejezve, hogy meghívásunk által érzi nem felejtő szeretetünket.

A záró ima után a "Jóbarát" vendéglőben közös ebéden, kötetlen, jó hangulatú beszélgetéssel fejeződött be a találkozó.

A találkozón részt vettek: *Bakóczy István* (Pári, Tolna m.), *Bánffy (Hunyadi-Búzás) György* (Budapest), *Dutkay István* (Pacific Pisades, USA), *Fehér István* (Eger), *Jászberényi József* (Eger), *Juhász László* (Jászkisér), *Kocska Lóránt* (Debrecen), *Senyei (Lieszkovszki) Ernő* (Budapest), *Miskey (Missuth) Kálmán* (Eger), *Szemző Gyula* (Eger), *Trencsényi István* (Budapest), *Zombori Pál* (Budapest).

Akik levelükkel jelentkeztek: *Czeffel János* (Miskolc), *Gergely László* (Eger), *Husvéti (Hugli) Sándor* (Scarborough, Canada), *Tölgyesi (Tocsányi) Tibor* (Budapest), *Veres Árpád* (Bécs). *(Miskey Kálmán)*

Tanárainkról

E rovatban folyamatosan részletesebb és személyesebb hangú írásokat kívánunk közölni tanáraink éltútjáról. – Ha van neked kedves élményed, vagy történeted ird meg, hogy közölhessük.

LÉKAI LAJOS GYULA

Tizenhárom éves bénaság és szótlanság után 1994. július 1-én vette magához a Mindenható Lékai Lajos ciszterci atyát, a University of Dallas történelem professzorát, a Ciszterci Rend történetének világhírű ismerőjét, a hívatásához mindig hű papot és szerzetest.

Lékai Lajos 1916. február 4-én született Budapesten. Középiskoláit 1926–34 között a budai ciszterci Szent Imre Gimnáziumban végezte el, ahol kitűnt mind tanulmányi szempontból, mind pedig mint cserkészvezető. Az érettségi után felvételét kérte a Ciszterci Rendbe. Filozófiai és teológiai tanulmányait Zircen a rendi főiskolában végezte, míg a történelem-földrajzot a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetemen tanult, ahol középiskolai tanári oklevelet szerzett és 1942-ben doktorátust. 1942-től 1947-ig a Ciszterci Rend Egri Szent Bernát Gimnáziumában tanított. Közben 1943. novemberében a zirci apát főiskolai tanári minőségben Zircre helyezte, majd 1944-45-ben katonalelkészként működött. 1945. márciusától már ismét Egerben tanít. Endrédy Vendel zirci apát 1947-ben, amikor Magyarországon az egyházüldözés első jelei feltűntek, több fiatal ciszterci-vel együtt Amerikába küldte, hogy otthon készítsenek az esetleg később külföldre kényszerülő többi ciszterci számára.

A rájuk bízott feladatnak előbb Wiscosin állam Spring Bank nevű kolostorában, majd a New York állambeli Buffalo városban próbálkoztak eleget tenni, de sikertelenül. Sokkal ígéretesebbnek látszott harmadik próbálkozásuk – Texasban. Dallas püspöke akkor épp egy katolikus egyetem felállításán dolgozott, és szerzeteseket keresett, akik tanítanak. A két szükség egymásra talált, és a magyar ciszterek új otthon kaptak Dallasban.

Lékai Lajos 1952-től 1956-ig Buffalóban, a Canisius Collegeben tanított, 1956-ban érkezett Dallasba és az akkor induló ciszterci kolostor és egyházmegyei katolikus egyetem alapító tagja lett. A University of Dallas-on huszonöt évig tanított, a ciszterci kolostornak pedig nemcsak szerzetese, de 1969-1976-ig perjele is lett.

Fáradhatatlan szorgalmú tudós volt. A nyári vakációkban Európa számtalan levéltárát bújta, tanév közben az egyetemi tanítás mellett nyári kutatásai eredményeit dolgozta fel. Elsősorban a Ciszterci Rend történetét tanulmányozta. Mivel nem létezett a modern történettudomány mércéjének megfelelő rendtörténet, már 1953-ban útjára bocsátotta a Rend vázlatos történetét *The White Monks* címmel – ez a könyv franciául és németül is megjelent. Könyve megírása során a különböző századokban számos "fehér folt"-ra bukkant, a rendtörténet

olyan területeire, melyek még egyáltalában nem voltak felkutatva. Ezért szánta rá magát és életét arra, hogy minden szabadidejében levéltárakban kutasson. 1968-ban a ciszterciek 17. századi történetéről adott ki egy kötetet, majd 1977-re elkészült nagy műve, a teljesen átdolgozott rendtörténet, melyet *The Cistercians: Ideals and Reality* címmel bocsátott közre. A könyv nemzetközi jelentőségére jellemző, hogy azt holland, spanyol, olasz, japán és magyar nyelvre is lefordították. A könyv magyarul *Ciszterciek: eszmény és valóság* címen jelent meg 1991-ben a Szent István Társulat gondozásában.

1981. novemberében egy délután agyvérzést kapott, melynek következtében fél testére megbénult és elvesztette beszélőképességét. Se írni, se olvasni nem tudott többé. Ilyen állapotban töltötte élete utolsó 13 esztendejét egy öregotthonban. Rendtársai látogatták, imádkoztak vele, szentmisét mondtak szobájában. Először lázadózott állapota ellen, de hamarosan elfogadta a rárótt keresztet, és azt derüsen viselte egész haláláig. 1993-ban díszkötet jelent meg *Studiosorum Speculum: studies in Honor of Louis J. Lekai, OCist* címen, melyben történész kollégái tudományos cikkekkel rótták le iránta érzett tiszteletüket.

1994. júniusában béna lábán a felfekvések elmérgesedtek, s a lábát amputálni kellett. Rövid időre jobban érezte magát, de egész váratlanul szívinfarktust kapott. Július 1-jén békésen elhunyt. Rendtársai, két püspök, nagyszámú barátja, tisztelője vették körül koporsóját temetésén. Lékai Lajos a ciszterci tudós tanár példaképe volt. Mégis, élete utolsó 13 évében, Jézus haláltusájával egyesülve, némán szenvedve, maradandóbb tanítást adott a monasztikus életről, mint egész p r o f e s s z o r i munkássága, valamennyi tudományos könyve által.

(Farkasfalvi Dénes dallasi apát nekrológja)

Beszélgetés Lékai Lajossal a dallasi ciszterci apátság indulásáról

Dr. Galambos Ferenc Iréneusz OSB, aki 1969-ben a bajorországi Kastlban működő magyar gimnázium igazgatója volt – ma Őrvidéken (Burgenland) Alsóőr (Untertwart) plebánosa, s az Őrvidéki magyarság egyik vezetője –, 1969. tavaszán végig látogatta az Észak-Amerika magyarlakta vidékeit. Így jutott el a Texas államban levő dallasi ciszterci apátságba, ahol dr. Lékai Lajossal is találkozott. A vele folytatott beszélgetésről készült magnófelvételt Iréneusz atya bocsátotta rendelkezésünkre.

G.I.: Lajos atyát kérdezem, hogy egyet és mást mondana az iskolának és ennek az intézménynek – Miasszonyunk dallasi apátságának – a történetéről és jelenlegi helyzetéről.

L.L.: Ezt a házat – majdnem azt mondhatnám – véletlenül alapítottuk. Az egyik atyánk, aki zenetanár, 1953-ban lejött Texasba, hogy ismeretségei révén a zenetanulmányait befejezze. Itt került kapcsolatba egy eredetileg belgiumi – ma már texasi – apáca-renddel, akik egy Akadémiát, – itt Amerikában úgy mondják College-t – akartak szervezni. Kiderült azonban, hogy a tanári karuk e célra nem lett volna megfelelő, és érdeklődtek, vajon a ciszterci atyák hajlandók lennének-e velük együttműködni, és egy ilyen College-t alapítani. A mi atyáink készségesen vállalkoztak erre a feladatra. Hogy a helyzetet jobban megismerjék '54-ben és '55-ben egyre többen jöttek ide. Kiderült azonban, hogy az anyagiak tekintetében a jó nővérek nem voltak megfelelően felkészülve. Nagy sajnálattal végül is odajutottunk, hogy a tervet fel kellett adni. Ekkor azonban az új dallasi püspök, aki hallott az ügyről, elhatározta, hogy ezt a College-t nem mint szigorúan magán intézményt, hanem mint az egyházmegyének egyik hivatalos szervezetét fogja megvalósítani. Így lett azután ebből a College-ből egy egyházmegyei egyetem. A University of Dallas-nak – ez a címe – tulajdonosa a Dallas-Fort Worth-i egyházmegye. Kezdetben a nővérek és jómagunk a tanári kar többségét adtuk. Jelenleg az egyetem már túlnőtt ezen a szűk körön, és a tanári karnak már csak mintegy negyede áll a nővérekből és a ciszterci atyákból.

G.I.: Mit tanítanak odaát az atyák?

L.L.: A teológia és a filozófia nagy részét tanítjuk. Ezen kívül van egy fizikusunk, egy kémikusunk; a német, francia nyelvek tekintetében tudunk komolyan közreműködni, és a történelem is képviselve van.

G.I.: Mikor kezdődött a munka a high school-lal (középiskola) kapcsolatban?

L.L.: Az első tervek a high school-lal kapcsolatban 1960-ban merültek fel. Itt a környéken nagyon kevés olyan high school van, melyben az akadémiai tárgyakat komolyan veszik. A szülők, különösen a professzionális körökben – orvosok, ügyvédek, stb. – komolyan érdeklődtek, lehetne-e szó arról, hogy egy akadémiai jellegű középiskolát alapítsunk. Az apát úrral érintkezésbe léptek, és kiderült, hogy az atyáink mintegy fele képes és lelkesen hajlandó a dologra. Minthogy ez komoly anyagi áldozatokkal jár, az első évben csak egy bérelt kis épületben nyitottuk meg az első osztályt. Csak később, '63-ban, kezdődött az iskola építése a monostor közvetlen környékén. Ez az iskola a magyar gimnáziumnak egy amerikai megfelelője: 8 éves a kurzus – ahogy Magyarországon volt –, és ehhez még egy előkészítő évet is adtunk. Ez a 4. eleminek felel meg, – de most ezt meg fogjuk szüntetni.

G.I.: Honann teremtették elő ezt a nyilvánvalóan nagy anyagit, ami mindennek az alapításához szükséges?

L.L.: Jövedelmeink három forrásból tevődnek össze: A legegyszerűbb a mise stipendiumok, amely Amerikában meglehetősen bőségesen áll rendelkezésünkre. A napi kiadásaink, melyet elsősorban élelmezésre költünk, ebből megtérül. A másik forrás az egyetemi fizetésünk, mely ugyan sokkal kevesebb, mint amit a civil tanárok kapnak, de azért gazdálkodással mégis be lehet osztani. A harmadik pedig a tandíjából, különböző adományokból és a mi rendkívüli munkánkból tevődik össze. A rendkívüli munka a szombati és vasárnapi helyettesítés és kisegítés a környékbeli plébániákon. Vasárnap 8-10 misét mondanak, és csak egy-két pap van. Ilyenkor bennünket kérnek meg, hogy ezeket a miséket elmondjuk, amiből azután különböző anyagi segítség folyik be.

G.I.: Köszönöm szépen. Csak azt kívánhatjuk, hogy ez a szép munka, amelyik máris ilyen szép eredményhez vezetett, tovább fejlődjék. És kicsit talán azt a kérést is hozzáfűzhetnők, hogy ez a sok magyar erő és energia, ha közvetlenül nem is, de közvetve minden bizonnyal a már eddig is elért eredmények és elismerés révén a magyarságot is szolgálja.

L.L.: Nagyon örültem, hogy innen messze Amerikából a ciszterciek helyzetét vázolhattam. Remélem, hogy az a szép munka, amit a bencés atyák és az ő igen kedves és lelkes segítő munkatársaik végeznek Németországban hasonló eredménnyel jár.

A 213. sz. Koháry István cserkészcsoport hírei

Cserkészcsoportunk élete az 1994/95 tanévben:

A csoport parancsnoka: Mozsgai Tádé OCist, parancsnokhelyettes: Csák György Sixtus gimn. tanár, ciszt. oblat. Az öregcserkészek rajparancsnoka: Miskey Kálmán ciszt. öregdiák, örsvezetők: Antal Imre, Csák Péter Tömösvári Emese. A csoport létszáma: 28 fő, ebből gimnáziumi tanuló 18 fő.

A cserkészek havonként tartottak őrsi gyűlést. Ugyancsak havonta voltak kirándulások, túraversenyek, tájfutó bajnokságok.

Jelentősebb események voltak az iskolai évben:

– 1994. szeptember 10–11-én Balatongyörök térségében a Tájoló '94 versenyén vettünk részt. A verseny országos, éjszakai, tájékozódási túraverseny volt, melynek távolsága 7750 m, szintkülönbsége 565 m volt. A versenyen kategóriánkban **IV.** helyezést ért el a Koháry csoportja: Antal Imre 4.d., Csák Péter 4.d., Pataki Zoltán 3.e. összeállításban.

Visszafelé jövet betértünk Érdre, ahol megtekintettük a ciszterci nővérek új apátságát.

– 1995. április 1-jén részt vettünk a "Kolacsovsky" tájékozódási nappali túravezetési emlékversenyen Felsőtárkány térségében, a Varróház mellett. Négy csoportunk becsületes helytállás után a következő eredményeket érte el: **II.** helyezés: Csák Péter 4. Pataki Zoltán 3.e. **V. h. :** Mihailov Ferenc 3.d. **VI. h.:** Bak Zoltán 1.d., Joó Dániel 1.d. **VIII. h:** Antal Imre 4.d., Mihály Eszter 3.d.

– Egy hét múlva, 1995. április 8-án a MÁTRABÉRC '95 teljesítménytúrán az előírt 56 km-es távot a 13 óras szintidőn belül, kb. 11 óra alatt tette meg: Antal Imre 4.d Csák Péter 4.d Pataki Zoltán 3.e

Az útvonal: Sirok – Cseresznyés-tető – Oroszlánvár – Szár-hegy – Sas-kő – Kékes, síház – Csór-hegy – Galyatető – Pizskés-tető – Mátrászentlászló – Mátrászentistván – Ágasvár – Mátrakeresztés – Muzsla – Szurdokpüspöki.

Ugyanezen a napon az előbbi teljesítménytúra keretében ketten Antal Imre 4.d, és Csák Péter 4.d a HANÁK KOLOS teljesítménytúrát is eredményesen elvégezte, melynek távolsága 36 km, szintideje pedig 9 óra volt.

Útvonala pedig az előző útvonal Kékestől Szurdokpüspökig terjedő szakasz volt.

– 1994. november 21-én az iskola falai között volt a "Rajeczky" ünnepség, ahol cserkészeink is jelen voltak.

– 1995. május 6-7-én éjszaka a MÁTRA KUPA 1995. éjszakai természetjáró tájékozódási túraversenyen is indult a Koháry cserkészcsoport. A verseny helye Felső-Cserkő térsége volt, Lajosházától délre, a Mátra déli részén.

Cserkészeink komoly erőpróbán estek át, mivel 8 km-es szakaszon kellett 13 bóját megtalálniuk egy "egy óras" zápor után, felázott talajon. Igen szép eredményt értek el, este 9 órától hajnali 1/23-ig voltak a terepen és országos **első** helyezést értek el az ifjúsági kategóriában: Antal Imre 4.d, Csák Péter 4.d, Nagy László 4.d.

– A mátrai éjszakai verseny kísérője, Csák György gyorsan csomagolt cserkésztestvéreivel, mivel három óra múltán már Egerben kellett lennie, ahol a Természetvédelmi Szolgálatosok XXX. Országos Találkozásának ünnepi gyűlésén elismerő oklevelet vehetett át a TESZ-szolgálat keretében 15 éven átvégzett folyamatos és lelkes tevékenységéért.

– 1995. május 20-án a Koháry csoport kis küldöttsége és a ciszterci osztályok képviselői az egri csoporthoz csatlakozva részt vettek a nagymarosi ifjúsági találkozón, ahol kb. 2000 fiatal gyűlt össze, hogy hitében megerősödjön és mélyüljön.

A csoport tábora 1995 nyarán Fallóskúton volt július 26-tól augusztus 3-ig, melyen 18 cserkész vett részt.

Csák György beszámolója alapján

kis hírek...

• **Hat új novícius Zircen.** Augusztus 29-én, Keresztelő Szent János vértanúságának ünnepén a nap Zircen is küszködött a felhőkkel és a z igen hideg szél gonoszul muzsikálta: vége a nyárnak. A szertartás alatt elő-előbukkanó napsugár viszont biztatott: ciszterciek, a Hideg ellenére is rátok ragyog az Isten!

11 órakor népes ministránsgárda után hat komoly, feketezakós fiatalember lépett be a zirci bazilikába, utánuk a ciszterci kispapok, az atyák és dr. Kerekes Károly apátúr az asszisztenciával. Tele volt a templom, mert a hat novíciusjelölt hozzátartozói, barátai, az egyikjelölt tiszteletére eljött cserkészek, ismerősök megtöltötték a bazilikát.

A kis szentély-orgona vígan mutogatta magát: tehette, mert nagy testvérét a kórházból "kórházba" szállították, ti. tetőtől talpig fel kell újítani. Az egyik hátsó mellékoltárt is beállványozták: megkezdődött a zirci bazilika renoválása. (Irtózatossággal fog kerülni, kb. 250 millió forintba.)

A szentbeszéd utána hat ifjú leborult a földre és az Isten, valamint a Rend irgalmát kérte. A Rend elfogadta a kérést és magáénak ismerte el őket: beöltöztette őket a novíciusok fehér ruhájába.

Amikor a hat "főnök": Fülöp testvér, Krisztián, Márk, Piusz, Pál és Alajos testvér visszajött a sekrestyéből, ahol az "idősebbek" segítettek nekik az ismeretlen habitus felvételének rejtelmeiben és felsorakoztak az oltár előtt, az ember sajnálta, hogy nem olasz: kedve lett volna tapsolni, mert mindenki öröme igen nagy volt.

A szentmise után az apátság nagy ebédlője megtelt a szülőkkel, rokonokkal, barátokkal. Azt hiszem, minden rendtárs azt imádkozhatta magában: "Add Uram, hogy a papszenteléskor is együtt legyem ez a hat!" (Tádé atya)

• **Dr. Kovács Endre Gergely** OCist egri segédpüspök, Diákszövetségünk elnöke augusztus 3-óta ismét Egerben van, ahol az érseki-helynöki teendőket látja el. Rendszeresen miséznek a ciszterci Szent Bernát templomban.

• **A tavaszi közgyűlésünkön** dr. Száva József ü.v. elnök beszámolójában is említette, hogy Diákszövetségünk többféle módon is keresi a kapcsolatot az "utód" Gárdonyi Géza Gimnáziummal. Igazán sikeresnek mondhatjuk *Miskey Kálmán* diáktársunk "vendég"-előadásait: Csák György tanár úr közreműködésével két biológia óra megtartására kérték fel. *Földünk növényeinek, állatainak és az ember fejlődésének szakaszáról* szövegéről szólt az óra. Kálmán nagy filatelista lévén az előadását a világ postai bélyegeinek segítségével illusztrálta. Mint elmondotta, – rendkívül meglepte a nagy érdeklődés a diákok részéről, akik igen sok kérdést tettek fel. Az óra végén senki sem akart szünetre kimenni, így egyfolytában kellett előadnia. A diákok között híre ment ennek, és egy másik osztály is kérte a rendkívüli biológiai óra megtartását. Az előadását az időközben beszerzett virágcsokrokkal kedves szavakkal köszöntötték, és a közönségnek ilyen híd épülhetne ki az öregdiákok és a *visszaújuló* iskolánk között

• **Maurus Esteva pobleti apátot** választotta meg generális apáttá a tíz évvel ezelőtt megválasztott Zakar Polikárp utódaiként a ciszterci atyák általános káptalanja. Poblet – apátságát 1150-ben alapították – a spanyolországi – katalán – Tarragona tartományban fekszik.

Mi egri öregdiákok nagy szeretettel gondolunk a leköszönő Zakar Polikárp apátúrra. Mindig emlékezetes marad számunkra az 1989. júniusi 300 éves jubileum nyitó istentisztelete, ahol a ciszterci atyák élén láthattuk

• **Cserkészhírek:** Szept. 9-én a III. Bervai Öregcserkész-találkozón – melyet az egri 212. sz. Bornemissza Gergely cscs. és alapítványa dr. Báthory László kuratóriumi elnök vezetésével szervezett – a 213. sz. Koháry István cscs. képviselőjében dr. Száva József cs. tisztt, a csapat volt parancsnoka vett részt. A találkozón 16 észak- és kelet-magyarországi (Eger, Miskolc, Hatvan, Ózd, Kazincbarcika, Debrecen), valamint 2 budapesti, 1 vértesszőlősi és két szlovákiai cserkészcsapat részéről kb. 70 öregcserkész jelent meg. A Magyar Cserkészszövetséget Szentirmai József ö. cserkész vez. tisztt, a miskolci II. Cserkészkerületet Bognár Károly kerületi elnök és Német István ker. titkár képviselte. A zuhogó eső ellenére jó hangulatban telt el az együtt töltött néhány óra. Megbeszélték a cserkészmozgalom aktuális kérdéseit és megismerték egymás tapasztalatait.

• **A diákszövetségünknek 243 tagja van.** Szeptember 1-ig **140-en** fizettek tagdíjat! *Ha nem fizetted még be a tagdíjat, és megtehetnéd,... tegyed!*

††††† HALOTTAINK †††††

A Ciszterci Diákszövetség Egri Osztálya elhunyt tagjai:

Dr. Miklós Béla (34) – Dr. Okolicsányi István (39)

Requiescant in pace!

Ha a legközelebbi Egri FEHÉR/FEKETE hírekben közölnivaló lenne, légy szíves írd meg vagy telefonáljál Wolsky Agenor, 3300 Eger, Kertész u.34. tel.:(36) 317 420 ill. Oláh Gyula, 1114 Budapest, Bartók Béla út 25.III.5/A. tel:(1) 165 9374 – címére.

EGRI *FEHÉR/FEKETE* 1995.Karácsony

a Ciszterci Diákszövetség Egri Osztályának hírei

Keszthelyi Ferenc Jeromos OCist váci püspök az újraindulásról

Keszthelyi Ferenc Jeromos Egerben született. Középiskoláját 1938–46 között a Szent Bernát gimnáziumában végezte. A rendbe 1946. augusztus 29-én lépett. Örök fogadalmat 1950-ben tett még a felosztás előtt Zircen. Pappá 1951. április 2-án szentelték Székesfehérvárott. Polgárdiban, Budafokon, Tárnokligeten végül Nagytétényben teljesített szolgálatot. Püspökké szentelése 1992. március 21-én volt Vácott, azóta a váci egyházmegye megyéspüspöke.

Egerben a cisztercieknek visszatérése elsősorban az Ő nevéhez fűződik. Kértük, mondja el ennek történetét.

Budán kell kezdenem. – 1990 őszén nyílt arra lehetőség, hogy a hitoktatást a volt iskoláinkban megkezdjük. Kerekas apátúr megbízott: próbálkozzak a budai József Attila Gimnáziumban – ez a mi Szent Imre Gimnáziumunk volt. A tanév ekkor már megkezdődött. Megjelentem Palotás Jánosnál, a József Attila Gimnázium akkori igazgatójánál, és bemutattam a hittanári okleveletem. Igen kedvesen és jóindulatúan fogadott. Mint mondotta, ebben az iskolában mindenki saját meggyőződése szerint munkálkodhatott az előző évtizedekben is. Tárgyalásunk közben behívott néhány tanárt. "Ezek a te embereid – mondotta –, akik hitüket mindig megvallották, és ez nem volt titokban a tantestület előtt és előttem sem". Először velük kötöttem ismeretséget.

A tanári karral jó kapcsolat alakult ki. Palotás János – függetlenül, hogy mik voltak a rendelkezések – kijelentette, hogy a tanári kar tagjának tekint, és egyszer s mindenkorra minden konferenciára és minden rendezvényre meghívott. Ezeken részt is vettem.

A tanulást az egyháztörténelemmel kezdtük. Ez csatlakozott a történelmi tanulmányainkhoz. Apologetika szempontjából nagyon fontosnak látszott, hogy a kihagyott, ill. a részben tévesen bemutatott egyházi anyagokat korrigáljuk. Jól be lehetett mutatni a katolikus egyház szerepét és hivatását, a híveinek lelkiéletét.

Kezdetben a gyerekek kissé tartózkodóak voltak, de sohase tiszteletlenek. Feloldandó tartózkodásukat, időnként meghívtam őket Nagytéténybe. Szombaton reggel jöttek, részt vettek szentmisén, ebédet kaptak, volt beszélgetés, játék, vetítés. Nagyon szerették ezeket a kirándulásokat és egyre barátságosabbak lettek.

Mikor már jól mentek a dolgok és ezt látta az Apátúr is – szólt –, hogy Egerben is jó lenne ezt beindítani.

A Ciszterci Rendtől annyi mindent kaptam – 10 éves koromtól fogva az iskolában, majd rendi növendékként, de még fiatal papi éveimben is, és ezért semmit sem nyújtottam –, így hát szívesen vállaltam, és örültem, hogy ezt megtehetem.

Egerbe bizonyos aggódással mentem. Olyan híreket hallottunk, hogy az iskola vezetése nem barátságos a ciszterci múlttal. Magunk is tapasztaltuk az osztálytalálkozóinkon: úgy settenkedtünk be a volt iskolánk osztálytermébe. Az utóbbi időben ugyan már enyhült egy kicsit a légkör.

Ilyen körülmények között kerestem meg az Apátúr megbízásából a gimnázium akkori igazgatóját, dr. Nagy Andornét. Meglepően barátságos fogadtatásban volt részem. A teljes tanári karnak bemutatott. Közöttük volt egy kis réteg, akiknek arcán látszott, nem nagyon örülnek, hogy ott vagyok. Mások közömbösen, de barátságosan viselkedtek. És voltak, akik kifejezetten örültek, hogy közöttük lehetek. A bemutatás után elmondottam, hogy nem vendégként jöttem, hiszen ebben az iskolában 8 évet jártam –, én most hazajöttem. Igaz nem voltam éppen a legjobb tanuló, és a legrendesebb gyerek az iskolában. Mire a tanári kar egyhangúan: mi se'!

A tanári szobában külön asztalt kaptam. Hittanteremnek az iskolának egy reprezentatív, szépen berendezett termét – a régi cserkészotthont – jelölték ki. Az iskolában ebédelhettem – nagyon barátságosan kiszolgáltak. Együtt ettünk tanárok, diákok.

A hittanra jelentkezést az igazgatónő már előzetesen szervezte. Az első megbeszélésen a fizikai előadó zsúfolásig megtelt több mint száz érdeklődővel. Ez persze az iskola létszámának nem érte el a 10%-át sem. Végül is két csoportot alakítottunk ki, és külön csoportokat képeztünk az első-áldozók, ill. a bérmlásra felkészülők részére. A hittanítás szerdánként volt. Budapestről megérkezve déli egy órától este hatig-hétig tartózkodtam az iskolában. A szemináriumban Jusztin testvér egy állandó szobát adott, és időnként ott aludtam. Ilyen-kor reggel igen korán kellett Pestre visszamennem.

Az igazgatónő minden kérésemet készségesen teljesítette. Meghívásunkra a Mikulás-, és a karácsonyi ünnepélyünkre is eljött.

Az iskolának karácsonyi koncertje a díszteremben (a régi rajzterem) volt. Mikor odakerültem,

kérésükre a ciszterci templomban rendeztük ezeket. A második alkalommal – 1991-ben – már egy kis elmélkedést is tartottam.

A tanári karból főleg Csák György állt mellettem és segített. Az egri öregdiákok, köztük Száva József, Wolsky Agenor, Bereczkei Ottó, Szelényi János, Albach Oszkár, Kovács Jenő, Pók Tibor és a többiek is nagy szeretettel fogadtak. Pénzalapot hoztak össze a kiadások fedezésére.

1991-ben május elsején rendeztünk egy ún. ciszterci ifjúsági találkozót Bélapátfalván. Ide eljött az Apát úr és Kovács püspök úr is. Ekkor kereszteltünk, voltak elsőáldozók, és Kovács püspök úr bérmált is. Egy egész napos programot szerveztünk, sport rendezvényekkel. Nemcsak az egriek voltak itt, hanem pestiek is, és eljöttek a novíciusok és a ciszterci nővérek. A helyi plébános nagyon támogatott bennünket. A következő évben is megrendeztük a találkozót.

1991. őszén, mikor a ciszterci osztály megindult, már reggel kezdtem a tanítást. Ennek az osztálynak a tanrendjébe már beépült a hittanóra. Tantermük a színi-szertár helyén volt a második emeleten. A ciszterci osztály szülői és a tanári értekezleteken mindig részt vettem. Volt szülő-tanártalálkozó is. Nagyon szépen alakult minden.

További terveink megvalósításához, az öregdiákok sürgetésére – ezt én is támogattam – Albach Oszkár elkészítette a rendház első és második emeleti fő-utcai részének az átalakítási tervét, melyet a városi építési osztály is jóvá-hagyott. Az volt az elképzelés, hogy ezt a részt visszakerjünk, az ott levő kollégium pedig elköltözik. A kollégiumi leányok elhelyezése ügyében jártam a megyei önkormányzat elnökénél is. A terv szerint az első emeleten lett volna egy kis étkező, konyha, egy társalgó, mely egyúttal hittanterem is, és itt lett volna a házfőnök lakása. A második emeleten pedig egy kis oratórium – ahol a zsolozsmát végzzük –, kis konyha és 3-4 két szobás lakrész minden rendtársnak. A kollégiumban nagyon megijedtek. A kollégiumi igazgató ugyan barátságos és tiszteletudó volt, de szívósan védte a helyzetét. Nem nagyon akart onnan mozdulni. Úgy terveztem, hogy Egerbe költözöm és egy 100 fős fiúkollégiumot működtetünk a Csiky Sándor utcai szárnyon, ahol a Ciszterci Diákotthon volt.

Amikor váratlanul megtörtént a kinevezésem – 1992. február 11-én mondta be a rádió –, másnap reggel az iskolában az összegyűlt tanári kar fogadott. Az igazgatónő könnyezve jelentette be: meg kell válnunk.

A március 21-i szentelésemre az egri gimnáziumból két autóbusszal jöttek tanárok és diákok Vádra. Egy miseruhát kaptam tőlük ajándékba. Ott volt Budapestről Palotás igazgató úr, tanárok és diákok is jöttek.

Így fejeződött be...

– *A beszélgetés végén megkérdeztük a püspök atyát, hogyan látja a ciszterci gimnáziumok helyzetét, továbbá mi a véleménye a 8 osztályos gimnáziumról?*

– Nagy szükségünk van mind az öt ciszterci gimnáziumra. Nem mondhatunk le róluk. – Mit jelentett a ciszterci gimnázium számunkra? Bizonyos tiszteletet, fegyelmet és nagyon-nagyon barátságos, családi légkört. – Ne féljünk, hogy most nincs elég rendtársunk. Ha van egy ciszterci vezető, egy lelkipásztor, és a tanári karral foglalkozó adminisztratív személy –, többi civil tanárok végezhetik. Biztosan találunk megfelelő civil tanárokat. Ezt láthatjuk külföldön, és így tapasztalom Vácott a piaristáknál is: itt három szerzetes tanár van, a többi civil. – És ez valódi piarista iskola. Látszik a diákok magatartásán, a viselkedésükön.

– Ami a 8 osztályos gimnáziumot illeti: Amerikában a magyar ciszterciek egy teljesen más iskolarendszerben indították el a 8 osztályos gimnáziumot, és átütő sikere van. Pedig ez szinte idegen test az amerikai iskola-rendszerben.

Persze az ország oktatási rendszeréhez alkalmazkodni kell. Nálunk a cisztercieknek azért 8 osztályos volt a gimnáziumuk, mert akkor ez volt a rendszer. Amikor ez megváltozott, mindjárt indították az általános iskolát is. Lényeges: a gyermek ne a kamaszkor kellős közepén kerüljön az iskolába. Eből a szempontból még a hatosztályos gimnázium is elfogadható. A gyermekek ekkor a perpubertás korban vannak, és érzelmileg telítettek. Legjobb mégis 10 éves korban kezdeni!

Megköszönve a beszélgetést Isten segítségét kérjük nehéz munkájához, melyet a ciszterci öregdiákok mindig szerető figyelemmel kísérnek.

Endrédy Vendel zirci apátúrra emlékeztünk

Domine, salvum fac Vendelinum abbatem!– köszöntöttük apáturunkat minden október 20-án templomunkban. Örömmel és tisztelettel fogadtuk Őt Egerben a tavaszi látogatásokon. Fájdalommal hallottuk a meghurcoltatásáról szóló híreket 1950-ben. Szomorúsággal olvastuk – már halála után – a szenvedéséről megjelent írásokat.– Most, születésének 100. évében emléktáblát avatott a Magyar Ciszterci Diákok Szövetsége a *Szent Imre* – ma József Attila – *Gimnáziumban*, ahol 1920-tól 1939-ig, zirci apáttá választásáig tanított. A tábla szövege:

"ARDERE ET LUCERE"

ITT TANÍTOTT 1920 ÉS 1939 KÖZÖTT
ENDRÉDY VENDEL
(1895-1981)

MÁRTÍRSORSÚ CISZTERCI SZERZETES, ZIRCI APÁT.
SOKSZÁZ DIÁKOT NEVELT EMBERSÉGRE, MAGYARSÁGRA,
A MATEMATIKA ÉS A FIZIKA SZERETETÉRE.
SZÜLETÉSE 100. ÉVFORDULÓJÁNAK EMLÉKÉRE
ÁLLÍTOTTA KÖZADAKOZÁSBÓL
A MAGYAR CISZTERCI DIÁKOK SZÖVETSÉGE
1995

Egy kis statisztika a Gárdonyi Gimnáziumból

Egyetemre ill. főiskolára felvett tanulók
az 1995 júniusában érettségizettek közül :

	Osztályfőnök	Érettségit tett tanuló	Érettségi osztályátlag	Felvételt nyert tanuló	%
4.b - általános tagozat	Gerjákné Csibrány Éva	40	3,68	15	37.5
4.c - általános tagozat	Koczok Mária	40	3,75	11	27.5
4.d - ciszterci osztály	Csák György	41	4,07	17	40.5
4.e - német tagozat	Fodor Jánosné	31	4,61	10	32.3

1995/96 évi tanulmányi versenyeken
elért eredmények

Az első fordulón			A második fordulóba bejutottak (országos középöntő)	
összesen 42 tanuló jutott tovább:			Matematika*	Jancsovics Csaba és Szkalák István
Angol nyelv	4	Történelem 1		(felkészítő tanáruk Csák György)
Francia nyelv	1	Matematika 7		
Német nyelv	9	Kémia 4	*A többi tantár-gyakból a továbbjutottak nevei még nem ismeretesek.	
Olasz nyelv	6	Biológia 9		
Orosz nyelv	1			

A házi orvos

Mindenki Dodó bácsinak hívta, talán az igazi nevét helyesen nagyon kevesen tudták. Úgy hívták: dr. Heissler Donát.

Egerben a cisztercieknél érettségizett 1933-ban, utána orvos lett. 1944-ig az Irgalmas kórházban dolgozott, s letette a sebész- szak-

vizsgát. A háború kisodorta az orosz frontra, ahol nagyon sok ember életét mentette meg. Sajnos testvérét nem, pedig alig 10 km-re volt tőle egy fogoly-táborban. Hadi-fogság után visszatért Egerbe, de a kórházban nem maradhatott, így körzeti orvos lett vidéken. 32 évig

szolgált bányásztelepülések egészsége érdekében, megszervezte a bányászok mozgásszervi betegségeinek gyógyellátását, fogászati kezelését. Éjt nappallá téve a rászorulóknak érdekében dolgozott. A nagyapám volt...

(Heissler Andrea)

Andrea a Gárdonyi Gimnázium 2.a ciszterci osztályába jár. Kedves hangú írásának szíven adunk helyet reménykedve, hogy a mai ciszterci diákok is megtalálják és megismerik gyökereiket

Tanáraink voltak . . .

BAGHY Osvát Zoltán

1898. május 1-jén Hevesen született. A Ciszterci Rend egri Főgimnáziumában végezte középiskoláját 1909/10-tanévtől, és egy év Zircen töltött noviciátus után 1918-ban érettségizett. Az egyetemi tanulmányait Budapesten a Pázmány Péter Tudományegyetemen – latin-magyar szakon, és a Bernardinumban működő Hittudományi Főiskolán folytatta 1918-1922 között. Áldozópappá 1922. július 30-án szentelték.

1922/23-ben a budai Szent Imre gimnáziumban gyakorló tanár. 1924/25 tanévben Egerben tanít, majd két évig Előszálláson segédlelkész. 1927/28 tanévtől egészen az államosításig tanár Egerben. A szétszórátás

után Budapestre kerül. Deáki Sándor rendtársa – visszaemlékezve erre az időre – írja: "...közel lakott hozzám, de csak ha az utcán találkoztunk, váltottunk néhány szót. Szívujja miatt lehangoltság érződött ki szavaiból. Senki sem volt otthon, mikor egy szívroham megölte – 1957. december 12-én. A Farkasréti temetőben a bátyjával közös sírhelyük volt." Ma a székesfehérvári ciszterci templom kriptájában nyugszik.

Latintanárom, magyartanárom volt

– emlékezik egy tanítványa

Sokszor írtam már emlékezést egykori tanárimról helyi sajtóban, egyházi kiadványokban, a Pedagógusok Lapjában. Az emlékezés alkalmán általában kerek születési vagy halálozási évforduló volt. Ez az emlékeztető írásom egyben-másban különbözik a korábbiaktól. Akiről szó lesz, annak a születési évét nem tudom. Számításom szerint a századforduló táján születhetett. Úgy hallottam, a rend erőszakos feloszlásának áldozata lett. Tény, hogy 1950 óta semmi hírt nem kaptam tőle vagy felőle.

Baghy tanár úr – polgári személyneve Zoltán, ciszterci rendi neve Osvát – II–IV. osztályban latinra, az V–VIII. osztályban magyarra tanított, tehát *hét éven át* volt tanárom. (Lehetséges volna ez a mai iskolában?) Az órákon kissé zárkózottnak érzetem, nehezen tudtam kommunikálni vele. A tízpercekben egészen másnak ismertem meg. Az iskolaudvaron nem járkált magányosan, mindig elbeszélgetett egyik két fiúval, igen szívélyesen. Különös szokása volt, hogy pénzt nyomott valamelyik diák kezébe: "Vegyél magadnak kiflit vagy perecet." Ha az utcán ciszterci diákkal találkozott, rendszerint megállította, kérdezett tőle ezt-azt, s elmondta neki, amit az órán nem: jólelkűen bírálta hibáit, tanácsokat adott (amelyek nem voltak mindig szerencsések). Többször lehetett a Széchenyi utcán látni, mint a város helyi jelességeit.

Gondolkodása, megnyilatkozásai eléggé eltértek a többi tanárétól. Sokmindent mondott, kijelentett diákjai előtt, amit mások nem vagy csak burkoltan. Az még nem mondható különösnek, hogy elítélte a németek felé rohanást, a faji "eszmet", azt megtette más tanárunk is, sőt, Bozóky Éva jeles írónk emlékezéséből tudom, hogy az angolkisasszonyok zárdájában is előfordult, – de hogy az órákon hosszú agitációs beszédek tartott ellene, az meghökkentő volt azokban az években.

Amikor a fenyegető háború miatt gázvédelmi gyakorlatot tartottak az iskolában, a riasztásra készülve azt mondta (célozva arra, hogy az óra félbe fog szakadni): "Már megint gázolunk." A leventé-"oktatás"-nak az iskolákba való bevezetését a tanári karunk cisztercita tagjainak többsége ellenszenvvel fogadta (a világiakról ugyanezt nem mondhatom), de

csak ő jelentette ki nyíltan és határozottan, hogy a militarizálás a tudat peremére szorítja az emberi szellem értékeit (tegyük hozzá: a nemzeti értékeket is, hiszen azok az egyetemes értékrend részei).

Felhívta a figyelmünket arra, hogy a kárpátaljai ukránság nem olyan egyértelműen hú a magyar államhoz, mint hivatalosan szónokolják. Ma ezt úgy mondanánk, hogy a rutén nacionalisták Kijev és Moszkva felé tekintettek – és ez igaz volt.

Sajátos gondolkodását, vélekedését, úgy magyarázom, hogy tanárim közül emberi háttér és kulturális háttér szempontjából ő volt a legmagyarabb.

Én is magyar szakos tanár lettem. Ebből a szempontból magyartanáromtól nem kaptam sok útravalót. Mégis volt egy jelentős nevelői gesztusa. Egyszer "elkapott" az utcán, és közölte velem: nincs olvasottságom, emiatt nem tudok jó magyar dolgozatot írni, s ha nem akarok már mint diák szellemi proletárként a sokadik rendbe szorulni, pótolnom kell a mulasztást. A jelentéktelennek látszó beszélgetés meglepő lendületet adott gondolkodásomnak. A szürke szavak hatására szinte egyik percről a másikra áttörtem azon a falon, amelyet az otthoni és társadalmi helyzet húzott körém. Azóta restséggel és hatalmasságokkal szembeállva harcolok a könyvért, amely nemcsak emberi öntudatomnak, hanem a világgal való kommunikálásomnak is fő támasza, serkentője. Szavai részben azért hatottak, mert a személyes példa erősítette őket: szinte félelmetes volt az olvasottsága.

Gyóntatóként nem ismertem meg, hellyel-közzel láttam misézni. Bizonyára pontosan végezte papi feladatait – ugyanúgy, mint azokat a tanári teendőket, amelyek pontosságot kívántak.

Amikor megkezdtem tanári pályámat, mindjárt az első napokban levelet írtam neki. Válaszában ezt olvastam: "A magyar ifjúságért nagyon sokat lehet tenni, eleget soha."

Nem abban a városban temették el, amelyben tanított. Úgy értesültem, hogy a Ciszterci Rend székesfehérvári templomának kriptájában nyugszik.

Dr. Bán Ervin

Ne arra törekedjünk, hogy önmagunkat megvalósítsuk, hanem értékeket valósítsunk meg magunkban.

Palos Bernardin

VARGA Bennó Gyula

Egerben született 1895. július 17-én. 1905-ben kezdte meg középiskolai tanulmányait a Ciszterci Rend egri Főgimnáziumában. A rend noviciátusába a VI. osztály elvégzése után lépett, majd egy év után, mint oblátus folytatta a gimnáziumot és 1914-ben érettségizett. Az egyetemi tanulmányait Budapesten, a Pázmány Péter Tudományegyetemen – természetrajz-földrajz szakon –, és a Bernardinumban működő Hittudományi Főiskolán végezte 1914-1918 között. Áldozópappá 1918. július 18-án szentelték. 1918/19-ben Hercegfalván, 1919/20-ban Előszálláson, 1920/21-ben Zircen segédlelkész. A tanári pályát Pécsen kezdte 1921-ben. 1924-től – egészen az államosításig, 1948-ig – Egerben természetrajz-földrajz tanára. Szétszórás után Debrecenbe került, ahol rokonai éltek. Itt halt meg 1964. március. 31-én. Újratemetése Egerben 1995. december 2-án volt a ciszterciek sírboltjába a Hatvani temetőben.

Varga Bennó tanár úr emlékére

A jó Isten nagyon szeretett minket, mert a gimnáziumban eltöltött 8 év alatt kiválóbbnál kiválóbb, embernél emberebb tanárokkal áldott meg bennünket. Ha valaki feltenné a kérdést: kit szerettem közülük a legjobban, igen nehéz helyzetbe kerülnék. Egy-egy tanárunk említésekor utólag páras lesz a szemünk. De ha Varga tanár úr kerül szóba, a meghatottság mellé el is mosolyodunk. Jönnek a történetek: "Emlékeztek arra, amikor...?" S fülünkbe cseng különös orrhangú beszéde, bemondásainak sora. Ezekből szeretnék most néhányat felvillantani, hogy megmutassam, miért is párasodik el a szemünk és utána miért is nevetünk!

Még a húszas évek végén történt, hogy tanulmányútra akart menni Olaszországba, a nyári vakáció alatt. Igenám, de szépszájú nyúl-tenyésztete volt a Nagyudvar feletti ún. Orgonásban. Kire hagyja szeretett nyulait távolléte alatt? Választása Vilmos bátyámra esett, aki szívesen el is vállalta gondozásukat. Varga tanár úr kiokította a napi etetésről, itatásról stb. Bátyám – úgy látszik – túl lelkiismeretesén végezte a vállalat, mert a tületetés vagy a szedett eledel nem megfelelő volta miatt néhány kedvence elpusztult. Amikor tan árúr hazajött, sírva számolt be a történetekről. Varga tanár úr megsimogatta a fejét és annyit mondott: "Köszönöm a fáradozásodat Nyulas!" Ettől kezdve bátyámat csak "Nyulas"-nak hívta.

A negyedik osztályban kémiát és ásványtant tanított nekünk. Az első órán a következőket mondta: "Figyeljétek jól meg az ásványokat, mert az évvégén ásvány-meghatározásból vizsga lesz. Felmutatok egy ásványt, – ez például pirit. Nem elégszem ám meg azzal, hogy valaki megnyalja és utána kijelentse: Ez nem só!"

Végig ő tanított bennünket természetrajzra is. Minden óra kezdet a várt módon zajlott le. Belépve az ajtón beleszagolt a levegőbe, aztán megszólalt: "Nyisátok ki az ólablakot!"

A természetrajzórák vidám, tréfás hangulatban teltek el legtöbbször. Ő is szerette a tréfát, a jó hangulatot, szellemes megjegyzéseivel fűszerezte is a feleletek bírálatát. Tudta rólam, hogy a természetrajz tudományért nem töröm össze magam. Felkészülésem legtöbbször – ha nem számítottam felelésre – a lecke egyszeri elolvasásából állott. Óráin általában a követ-

kező órák anyagába mélyültem el, esetleg egy izgalmas detektívregényt olvastam. Ilyenkor látva más irányú elmélyülésemet, hirtelen rám szólt: "No Hám!" Lassan feltápaszkodtam, közben a salátalapos – több generációt kiszolgált – könyvemből a megfelelő lapot az előttem ülő gallérjába tettem. Padszomszédom, Hortobágyi Pista megadta az alaphangot, azaz meg-súgta, honnan kell folytatni, mire én – időnyerés céljából – néhány krákogás után elkezdtem a felolvasást. Varga tanár úr nézett egy darabig, majd megszólalt: "Ne kottából! Kívelrül!"

Egy másik alkalommal ismét váratlanul felhangzott a "No Hám!" felszólítás. Azt sem tudtam, mit is kérdezett, egyáltalán hol is tartunk a felelésben. Kétségbeesett SOS jeleket adtam le. Ez abból állott, hogy bokán rúgtam Hortobágyi Pistát, majd segélykérően hátranéztem a mögöttünk ülő Tóth Pistára, Pataky Árpádra. Segítség azonban nem jött. Szótlanul álltam és bámultam Varga tanár úrra. Elmosolyodott és megszólalt jellegzetes hangján: "Keresztények sügátok!"

Utoljára a fronton szerzett sebesülésem miatt bottal kezemben látogattam meg. Akkor már Ő is nehezen járt. "Fiam – mondta – te előbb-utóbb eldobod a botot, nekem meg rövidesen még egy kell!" Mert akkor egyre már támaszkodott.

Bizony ilyen kilátásokkal került a rokonokhoz a rend feloszlása után Debrecenbe. Onnan írta: "A sváb kocsmáros A és B jelzésű borokat tart. "A" az "ardinaré", a "B" pedig a "bríma!". Sajnos, messze vagyunk Egertől, és itt csak "A" jelzésű borokat kap az ember!"

Hát ilyen *Ember* volt Varga Bennó tanár úr!

...Az égi tanáriszobában olvassa Varga tanár úr a róla szóló kis írást, megcsóválja fejét és odaszól Baghy osztályfőnök úrhoz: "Te Osvát, olvastad, hogy ez a Hám Lali mit ír rólam? Na csak jöjjön az osztályba, rögtön feleletet fogom! De nem a helyén, hanem a katedra mellett fog állni! Majd adok én neki "keresztények sügátok-ot!"

Tanár úr kérem én készülök!

(Hám Lajos)

Megjelent a "Jubileumi megemlékezés a 300 éves egri gimnázium (1689 - 1989) ciszterci múltjáról" c. dr.Farkas András által szerkesztett kéziratos kötetben.

Vargamyces aquaticus annak a mikroszkopikus gombafajnak a neve, melyet a Gödöllői Agrártudományi Egyetem docense, Tóth Sándor – 1935-ben érettségizett diáktársunk – fedezett fel és nevezett el. Ahogy az 1979-es akadémiai botanikai közleményekben olvashatjuk: *Hoc novum genus nominatum in memoriam JOSEPHI BENNONIS VARGA OCist, olim professoris historiae naturalis in gymnasio oppidi Eger (Comit. Heves, Hungaria), magistri auctoris dilectissimi.* – ... “és így... Bennó bácsi bevonult a halhatatlanságba.” – írta Kelecsényi Gábor diáktársunk.

(Hám László diáktársunk szíves közlése alapján)

●●●●● **BIOLÓGUS BARÁTOM HALÁLÁRA**

Elmentél te is, mint a többi, sorban,
tarisznyás társam, tündöklő barátom,
hallgattad fűben, fában és bokorban
az élet titkát. Visszanézve látom:

finom kezed matat kalitka-rácson,
itt fehér egér táncol, a sarokban
pár lomha teknős, amott lepkeszárnyon
csillan az alkonyfény, felgyúl s kilobban,

búcsúzó aranya fejedem áll meg, –
aztán rádcsurran ébenem az éjjel
s beborít lassan örök sötétséggel.

Ablakodból már nem látod a Várhegy
ormát ragyogni, de szemed kitágul
s visszanevet a csillag-szemhatárrul.

Ágoston Imre Julián OCist

●●●●● **Asztalos János – pócspetri plébános**

Október 17-én helyezték örök nyugalomra a mátraaljai Feldebrőn 85 éves korában elhunyt Monsignore Asztalos János pápai káplán, c. kanonokot.

Sok évvel ezelőtt, 1948. júniusában a rádióból és az országos napilapokból repült szét a hír: a bíróság halálra ítélte a "szörnyű tragikus" pócspetri lövöldözés halálos áldozatát okozó papot. Ezután sok évig, ha szóba került Asztalos János neve, mindenki csak annyit mondott: ő volt a híres pócspetri plébános.

Ki is volt Asztalos János? Szegény paraszt gyerek. Feldebrőn született, 1922-től az egri Szent Bernát gimnáziumban tanult. Itt érettségizett 1929-ben, Pataki Vidor tanár úr osztályában. Csak arra emlékezik e sorok írója, hogy "sorkosztos" volt és a ház asszonyától franciául tanult. Teltek-múltak az évek, elkerült Nyírségbe káplánnak. Ha megfordult Egerben, elmesélte, hogy az Isten háta megettől településekre vasárnap lóháton járt misét mondani. 1945-ben kinevezték Pócspetribe plébánosnak. Ez nagy megkönnyebbülést jelentett a családnak. Jánost szerették, mindenki ismerte a faluban.

De visszatérve a korra – 1948-ban a kormány hírhedt vallásellenes propagandába kezdett az egyházi iskolák államosítása érdekében. Pócspetriben is összegyűltek az emberek és tiltakoztak a törvény ellen – (Ezt láthattuk Ember Mária híres filmjében.) A tömeg hangulata a valóságban forróvá vált. Odakerült két rendőr is, és a forró hangulatban a náluk levő fegyvert – minden parancs nélkül – "kibiztosították" Ekkor még senki sem gondolt verekedésre, de a nagy tolongásban a fegyver elsült. A rendőrt – aki a pus-kát tartotta – érte a lövés: alsó testébe fűrődött és a

nyakán jött ki. Nagy kavarodás támadt. Megindult az ügy "felgöngyölítése". Felment az ügy Rákosiig és elhatározták, ebből "lázadást" formálnak, ország-világ elé tárják a halált okozó tüntetést. Az összes kormánypárti újságok harsonázták: legyen halálos ítélet

Pócspetriben! Királyfalvi Miklós községi irnokot és Asztalos János plébánost halálra ítélik és több más "bűnöst" is súlyosan megbüntették. Királyfalvi Miklóst kivégezték, Asztalos János halálbüntetését életfogy-tiglani börtönre változtatták.

Mi volt ennek az ítéletnek politikai háttere? A fő "ellenség" Mindszenty primás volt, de őt nem sikerült elhallgattatni. Úgy gondolták, bíróság elé állítják Mindszentyt és ezzel elhallgattatják a vallásoktatás híveit is. Kapóra jött a pócspetri ügy: "kipróbálták" hogyan reagál a közvélemény? Asztalos János rehabilitációs perének ügyvédje elmondotta, hogy Olti is – az egykori bírósági elnök, aki a halálos ítéletet kihirdette – megerősítette: ez "így lehetett".

Asztalos János hét évet ült – főként a váci börtönben. Se olvasni, se írni nem tudott, mert nem volt szabad. Elmondotta később, hogy milyen rendszeresen igyekezett fizikai erejét, szellemi energiáját is fenn-tartani. A rabkenyérből olvasót formált; imádkozott és a hozzá közeliak követték imádságait. Végül 1956-ban ki-szabadult – hét kemény év után. Ment haza Feldebrőre.

1956 karácsony táján bújkálva bejött Egerbe. Itt mondtuk neki: mi mindenkit lebeszélünk arról, hogy külföldre menjen. Magyarok vagyunk, viseljük el a kemény próbát, de – az Istenre kérünk téged – ne maradj itt, mert ha elkapnak, újra bebörtönöznek. Február táján az akkori Jugoszlávián keresztül Ausztriába, majd Rómába vitt az útja. Rómában az odamekült magyarok lelkiatyja lett. Olaszul is kitűnően megtanult, a nyelvek "ragadtak rá". Folyékonyan beszélt németül is – egy könyve Bécsben jelent meg német nyelven. Rómában 1972-ig maradt. Innen Bajországba, Ganghofenbe ment, ahol mint káplán gyóntatott, temetett, keresztelt – a hívek nagyon szerették. Aki járt Ganghofenben elmondhatja: egy kis otthont teremtett a magyaroknak. Lett légyen az me-

nekült, kivándorolt– mind megpihenhetett eb-ben az otthonban. Az anyagi költségeket is őmaga fedezte.

Magyarországon még mindig nem volt szabad róla beszélni. Ha az ember azt mondta: Asztalos János a pócspetri pap – az arcok megmerevedtek. Híva-talosan és nemhívtalosan senki sem beszélhetett róla.

1989. évben, hosszas procedúra után tért vissza, Feldebrőn élt. Jöttek hozzá Németországból: hívek,

papok és mások is látogatták. Majd jelent-keztek a súlyos betegség tünetei és lassan, fokoza-tosan élete befejeztetett...

Kovács Endre o. cist., egri segédpüspök temette. Pócspetriből is 40 hívő jött a temetésére. *Requiescat in pace, nyugodjék békében!*

(Dr. Ringelmann Béla)

hírek...hírek...hírek...hírek...

■ **Varga Bennó** tanár úr újratemetése december 2-án volt a Hatvani temetőben. Közel 50 diáktársunk gyűlt össze – egriek és távoliak –, hogy emlékezzenek volt tanárakra, osztályfőnökökre, s elbúcsúzzanak tőle. A temető kis kápolnájában a gyászmisét Keszthelyi Ferenc OCist, váci püspök celebrálta, concelebránsok: dr. Kovács Endre OCist, egri s. püspök, Mozsai Tádé OCist, házfőnök és Deli János lajosvárosi plébános voltak. A temetési szertartást dr. Kovács Endre végezte. A tanítványok nevében pedig dr. Bereczkei Ottó diáktársunk vett búcsút. Varga tanár urat a ciszterciek sírboltjába helyezték. Közelében nyugszik édesanyja.

■ **A váci püspököt** – Keszthelyi Ferenc OCist, diáktársunkat – látogatták meg a Budapesten lakó egriek október 11-én. A meghívás 10 órára szólt, és ekkorra 20-an gyűltünk össze a püspöki székház bejáratánál. Feri igen kedves közvetlenséggel fogadott, majd közösen részt vetünk szentmisén a székház kis kápolnájában. Utána bejártuk – püspöki idegenvezetés mellett – a sok szobából álló, és az elődök által igen szépen berendezett, a sötét évtizedeket jól átvészelt épületet. A sétát a gyönyörű őszi színekben pompázó kertben fejeztük be. Megtekintettük még a nemrégiben elkészült oktatási központot, majd a látogatás jó hangulatban elfogyasztott ebédrel ért véget. Mikor elbúcsúztunk és haza indultunk, egyöntetű volt a vélemény: házi-gazdánkban igen kedves, közvetlen diáktársunkra találtunk, és mindnyájan nagyon örültünk ennek a szép napnak. Mint később megtudtam, jól érezte magát közöttünk a házigazda is – mondván – ilyen látogatásra jövőre is szól a meghívás.

■ **Foglaristák találkozója** 1995. szeptember 23-án, egy szép őszi napon gyűltek össze az ős hajú "foglaristák" a mai Szent József diákothonba az igen szimpatikus és fiatal Juhász Ferenc (1955, 1979) – akit 1994. nyarán nevezett ki érsek úr a diákothon igazgatójává – szíves meghívására. Volt köztünk, aki 1925-ben érettségizett, de többen voltak "fiatalok" akik nem is fejezhették már be az iskolát a cisztercieknél. 30-35-en gyűltünk össze az ország különböző vidékéről. Nem voltunk sokan, de örültünk egymásnak, a kedves vendéglátásnak, s annak, hogy ismét van egy egyházi kollégium. Kicsit furcsa volt, hogy évközben üres volt a kollégium, de a mai világban hétvégeken hazautaznak a gyerekek.

A találkozó a régi földszinti kápolnában a volt foglarista papok koncelebrációs miséjével kezdődött, ahol a helybéli diáktársunk Valuch István foglalta szép szavakba mindnyájunk érzéseit és gondolatait.

Ezután a Direktor úr adott egy kis tájékoztatót a mai Foglár életéről. Elmondotta, hogy ma 7 iskolába jár a kollégium 120 diákja. (A mi időnkben alig akadt egy-két nem ciszterciekhez járó diák.) Ez a sokrétűség – mondotta – jó dolog, hiszen így jól megismerik a diákok egymás iskolájának és szakterületének dolgait.

1993-ban került a kollégium ismét az egyházmegye tulajdonába és kezelésébe. Akkor mindenkit "szőröstül-bőröstül" átvettek. Az idej tanévben a felvétel feltétele már a szellemiség elfogadása volt, vagyis, hogy a vallási kérdésben nyitottak-e, van-e készség bennük a hitre? Komoly igény van az egyházi kollégiumra, talán komolyabb mint az iskolára. Ez évben 37 elsőst vettek fel, 12-13 főt kellett elutasítani. 6 nevelő tanár van, nagy konyha működik, mivel nem csak a kollégiumnak főznek. Az államtól kapott norma (6700 Ft/fő) csak az alkalmazottak bérét – a járulékokkal együtt – fedezi. Az ismertető után az öregdiákok körbejártak a még öregebb kollégiumban –hiszen már az 1800-as évek közepétől fogad diákokat –, és megállapították, hogy nem sok minden változott 50 év óta. Jól esett látni, milyen rend és tisztaság volt mindenütt.

A megjelenteket a régi József-napokra emlékeztető remek ebédrel látta vendégül az igazgató, és utána még egy kis beszélgetés következett.

■ **Újabb novícius** öltözött be Zircen: Nagygyörgy László Vendel, aki a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye papja (1931, 1956). Noviciátusát Budapesten a ciszterci plébánián tölti.

■ **Örök fogadalmat** tett Zircen 1995. december 27-én Tóth Zsolt Ipoly, aki teológiai tanulmányait elvégezte. Jelenleg Székesfehérvárott a ciszterci gimnáziumban gyakorló hittanár. 1996. január 26-án, a szent rendalapítók – Róbert, Alberik, Harding Szent István – ünnepén szenteli őt diakonussá Keszthelyi Ferenc Jeromos OCist, váci megyéspüspök.

■ **A zirci apátság káptalanja** 1995. december 28-án volt a budapesti Szent Imre Rendházban, ahol a káptalan megerősítette a ciszterci gimnáziumokban való jelenlétük folytatását. A jelenlevők 40 ünnepélyes fogadalmast képviseltek.

Az öregdiákok nagy örömmel hallják ezt a hírt, hiszen újraindult Szövetségünk legfontosabb célki-tűzésének a megerősítését látják benne. Kezdeti lelkesedésünk – tapasztalva a nehézségeket – sokszor alábbhagy, de amíg

élünk, minden erőnkkel támogatnunk kell újjáteremtődő iskoláinkat, Istent kérve: adjon mindig munkásokat a szőlőbe.

■ **Előadás-sorozat** szervezésébe kapcsolódott be a diákszövetségünk: a Keresztény Értelmiségiek Szövetségének Egri Csoportjával együttműködve. Így régi tervünk valósulhatott meg: a tagságot összefogó és aktívizáló, a mai keresztény értelmiséget foglalkoztató kérdésekről szóló előadások szervezése. November 24-én az érseki székház (Széchenyi u. 5.) közösségi termében **dr. Seregély István** egri érsek, diákszövetségünk tiszteletbeli társelnöke *“Az elkötelezett keresztény élet és az Egyház az ezredforduló küszöbén”* címmel tartott előadást, amelyen többek között szövetségünk mintegy 30 tagja vett részt.

Az elmúlt évtizedek alatt felnőtt két generáció bár megszerezte a saját életének irányításához szükséges ismereteket, és megtanulta szakmáját, de elvesztette reális ítélőképességét, az őt ért teljesen egyoldalú ideológiai befolyás alatt. – írja az Egriport-ban B.Cz.M. az előadásról szóló beszámolójában. – S azok, akik erre az európai emberek számára teljesen idegen világnézetre építették fel életüket, most hitetlenkedő csalódottsággal élik meg ennek gazdasági és erkölcsi összeomlását... Erősen elterjedt a társadalomban a nézet: a vallás mindenkinek a magánügye. “A kereszténység és a hitélet nem magánügy. Az az emberiség közügye! –mondotta az előadó – Nem mindegy ugyanis annak az embernek, aki életét a Krisztus által kinyilatkoztatott erkölcsi törvények megtartásával éli, hogy vele szemben álló embertársa mi szerint él és hogyan gondolkodik. A keresztény hit törvényeinek és igazságainak semmibevétele tönkreteszi a társadalmat.” – Hitelessé tette az elmondottakat az előadó a saját pápi életére vonatkozó vallomásával.

■ **Diákszövetségünk elnöksége** 1995. utolsó negyedévében is minden hónap első hétfőjén tanácskozott Tádé atya, rendházfőnök szobájában. – Egy-két tárgyalási téma:

– ■ Pesten élő öregdiákok panaszkodtak, hogy a nyáron tapasztaltak szerint a ciszterciak sírhelye a Hatvani temetőben igen elhanyagolt állapotban volt. – Kovács Jenő diáktársunk beszámolt arról, hogy ma már rendezett a sírbolt környezete. A jövőben pedig Tádé atya folyamatosan gondot fordít a sír-gondozásra.

– ■ A templom tetőjavításáról Tádé atya, házfőnök rendszeresen tájékoztatást adott: ez évben az anyagbeszerzés folyik, (a vörösréz-fedőlemez és más építőanyagok már megvannak), a felújítási munkát pedig tavasszal végzik el. Elhatároztuk, hogy a támogatók segítségét a szövetség egy kis emlékfüzettel köszöni meg, mely dr. Lékai Lajosnak, egykori tanárunknak a templomról írt kis tanulmányát tartalmazza. *Külön köszönjük Molnár József festőművész-diáktársunknak a füzethez készített rajzát, és Keller Gyula diáktársunknak a füzetek sokszorosítási munkáját.*

– ■ Az egri testvér-diákszervezetekkel közösen megbeszéltük: mit tehetnénk a jövő évi millecentenáriummal kapcsolatosan? Elhatároztuk a tanuló ifjúság részére pályázat kiírását *Szent István és Eger* témakörben; tervezzük egy közös ünnepség megtartását várhatóan kora ősszel; szorgalmazzuk egy *Szent Istvánról* szóló színmű előadását az egri színtársulat, esetleg a tanuló ifjúság közreműködésével.

– ■ Az iskola és a rendház támogatását szolgáló alapítványunk a Gárdonyi Gimnázium támogatására egy telefax és üzenetrögzítő beszerzéséről döntött.

– ■ Tádé atya és Csák György tanár úr rendszeresen beszámoltak az iskoláról, s így számunkra is egyre ismeretesebb lesz a mai gimnáziumi élet, ami – és erre ügyelnünk kell – nem a mi iskolai életünk folytatása.

■ **Molnár József** festőművész diáktársunk tárlatát Budapesten a Bocskai galériában – a kiállító kedves hívására – jó pár öregdiák kereste fel októberben. A megnyitón Bánffy György ismert színész-diáktársunkat hallhattuk. Szép képet láthattunk budai ciszterci templomról és -iskoláról.

†††††† HALOTTAINK ††††††

Elhunyt ciszterci öregdiákok:

Asztalos János (1929) – Feldebrő,
Bencze Imre (1936) – Budapest,
Bene Ferenc (1944) – Nyíregyháza,
Gedeon József (1939) – Budapest,

Konkoly-Thege Miklós (1940) – Eger,
Petrovics Barnabás (1939) – Eger,
Tóth Ferenc (1928) – Budapest,
Turányi István (1934) –Pierrfon, Quebec, Canada.

Requiescant in pace!

Ha a legközelebbi Egri FEHÉR/FEKETE hírekben közölnivalód lenne, légy szíves írd meg vagy telefonáljál Wolsky Agenor, 3300 Eger, Kertész u.34. tel.:(36) 317 420 ill. Oláh Gyula, 1114 Budapest, Bartók Béla út 25.III.5/A. tel:(1) 165 9374 – címére.